

ELŐTERJESZTÉS

Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete

2022. szeptember 29-i rendes ülésére

Tárgy: Előterjesztés a Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat - 2021. szeptember 01. - 2022. augusztus 31. közötti időszakra vonatkozó - tevékenységéről szóló beszámolóról, továbbá Feladat-ellátási szerződések hosszabbításáról

Mellékletek: 1. Beszámoló

Előterjesztő:	Dr. Vass Péter polgármester	
Az előterjesztést készítette:	Hábián Bálint aljegyző Batáné Győrffy Anikó intézményvezető	
Előadó:	Dr. Vass Péter polgármester	
Tárgyalja:	Településrészi önkormányzatok	2022.09.27. 15.30
	Települési Nemzetiségi Önkormányzatok	—
	Gazdasági, Pénzügyi, Városfejlesztési és Turisztikai Bizottság	2022.09.27. 13.00 óra
	Jogi és Ügyrendi Bizottság	2022.09.27. 14.30 óra
	Kulturális, Ifjúsági, Civil, Sport, Oktatási és Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága	—
	Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság	2022.09.28. 15.00
Véleményezésre megkapta:	Dr. Vass Péter polgármester	
	Varga Zoltán alpolgármester	
	Dr. Weszner Veronika jegyző	
	Hábián Bálint aljegyző	
Rendelet/határozat elfogadása:	Egyszerű többség	
Törvényességi véleményezésre bemutatva:	Dr. Bocskor-Balogh Melinda jogi előadó	
Törvényességi észrevétel:	Dr. Weszner Veronika jegyző	Nincs/az alábbi:
Előzmény/korábbi döntés:		
Terjedelem:	49 oldal	

ELŐTERJESZTÉS

Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete
2022. szeptember 29-i rendes ülésére

Tárgy: Előterjesztés a Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat - 2021. szeptember 01. - 2022. augusztus 31. közötti időszakra vonatkozó - tevékenységéről szóló beszámolóról, továbbá Feladat-ellátási szerződések hosszabbításáról

Előterjesztő: Dr. Vass Péter polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

Az előző évek gyakorlata alapján, a 2022. II. félévi Munkatervnek megfelelően a Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat intézményvezetője, Batáné Györffy Anikó elkészítette a Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat 2021. szeptember 01. - 2022. augusztus 31. közötti időszakban végzett tevékenységéről szóló beszámolót (a továbbiakban: Beszámoló), mely dokumentum jelen előterjesztés 1. mellékletét képezi.

2015. november 26. napján kötött Önkormányzatunk Feladat-ellátási szerződést Dencsháza, Mozsgó, Nagypeterd, valamint Szentlászló települések önkormányzataival - ezen Önkormányzatok Közös Önkormányzati Hivatalaihoz tartozó önkormányzatok közigazgatási területére kiterjedően - arra vonatkozóan, hogy Szigetvár Város Önkormányzat 2016. január 1. napjától a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64. §-ában és a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 39.§- 40.§-ában foglaltak alapján a családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást biztosítja a jelen szerződés aláírása időpontjában családgondozói státuszban dolgozók közalkalmazotti továbbfoglalkoztatásával.

A meghosszabbított feladat-ellátási szerződések 2022. december 31. napjáig hatályosak.

A feladat-ellátási szerződés 8. pontja értelmében:

„A jelen megállapodást a szerződő felek 2022. január 1. napjától kezdődő hatállyal 2022. december 31. napjáig terjedő időtartamra kötik meg azzal, hogy a megállapodás meghosszabbításáról - a feladatellátó önkormányzat polgármestere által tárgyév november 10. napjáig megküldött írásbeli tájékoztató értékelése alapján - 2022. november 30. napjáig döntést hoznak. A 2022. november 30-i határidőtől abban az esetben lehet eltérni, ha a következő évi költségvetési törvény későbbi időpontban kerül elfogadásra.”

A településekkel a Központ kapcsolata továbbra is jó, a feladat-ellátás megfelelően működik, módosítás, esetleges egyeztetés nem indokolt.

Javaslom, hogy a beszámoló megismerésével egyidejűleg döntsünk arról, hogy a Feladat-ellátási szerződéseket újabb egy évre, azaz 2023. december 31. napjáig meghosszabbítsuk.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg, és a határozati javaslatot fogadja el!

Határozati javaslat:

Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta az „Előterjesztés a Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat 2021. szeptember 01. - 2022. augusztus 31. közötti időszakban

végzett tevékenységéről szóló beszámolóról, továbbá Feladat-ellátási szerződések hosszabbításáról” tárgyú napirendi pontot, és az alábbi határozatot hozta:

1. Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete megismerte a Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat 2021. szeptember 01. - 2022. augusztus 31. közötti időszakban végzett tevékenységéről szóló beszámolót, és azt az előterjesztéshez csatolt tartalommal elfogadja.
2. A Képviselő-testület úgy döntött, hogy a 2015. november 26. napján Dencsháza, Mozsgó, Nagypeterd, valamint Szentlászló települések önkormányzataival a család- és gyermekjóléti szolgálat ellátására vonatkozóan megkötött Feladat-ellátási szerződést 2023. december 31. napjáig terjedő időre, változatlan tartalommal meghosszabbítja.
3. A Képviselő-testület felhatalmazza Dr. Vass Péter polgármestert, hogy 2. pont szerinti Feladat-ellátási szerződés módosításáról szóló szerződést Dencsháza, Mozsgó, Nagypeterd, valamint Szentlászló települések önkormányzataival kösse meg.

Felelős: Dr. Vass Péter polgármester
Dr. Weszner Veronika jegyző

Határidő: 2022. szeptember 29.; illetve 2022. november 30.

Szigetvár, 2022. szeptember 14.

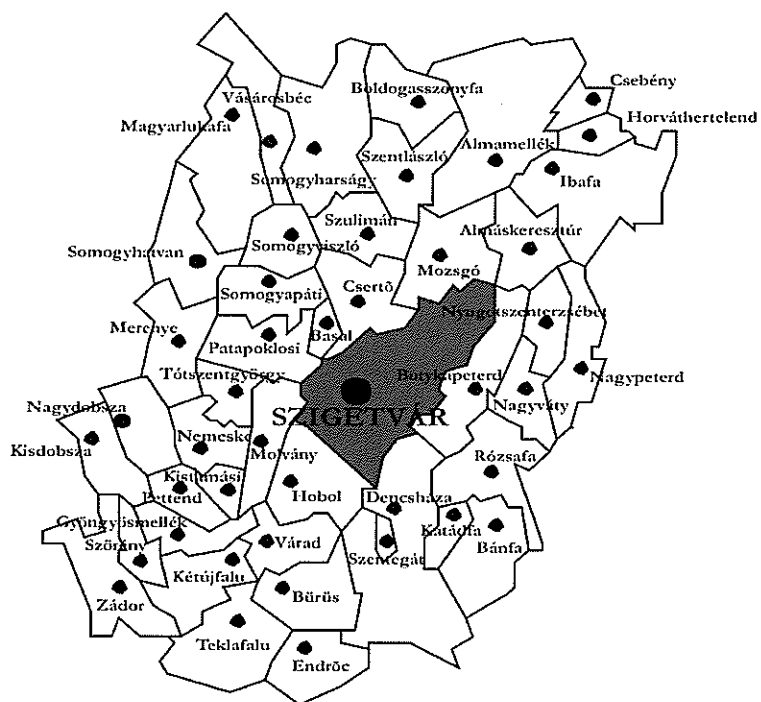
Dr. Vass Péter
polgármester

Beszámoló

Szigetvári Család-és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat
2021/22. évi tevékenységéről

2021.08.31.-2022.08.31.

Bevezetés

Több mint két éve tart a világjárvány, amit még mindig az átláthatatlanság, kiszámíthatatlanság jellemez ehhez társultak az egyéb világgazdaságot is érintő események -az ukrainai háború közvetett hatásai, az elmúlt hónapokban bekövetkezett áremelkedések, a forintgyengülés, valamint az átlagosnál várhatóan jóval nagyobb energiaszámlák, - amelyek vonzata a bizonytalanság. Ez a családokban nagyfokú biztonságvesztéssel társul. A kollektív társadalmi szorongás mértékét csupán becsülni lehet, az viszont mérhetően látszik, hogy az elmúlt két év eseményei alapvetően növelték a gazdasági és társadalmi ellentéteket és egyenlőtlenségeket: a marginalizált rétegek helyzete nagyobb mértékben romlott-romlik.

Egyre nagyobb a digitális szakadék azok között, akiknek rendelkezésére áll a megfelelő tudás és technika, és akik kizsorulnak mindenből. A legsérülékenyebb csoportok a rossz egészségi állapotúak, az alacsony végzettségűek, valamint a kisebb településen élők. Mindezen jellemzők markánsan leképezi a járást, az ellátási területet, ahol a világjárvány tovább növelte és mélyítette az itt élő családok problémáit. A szociális szektorban ezért szükségszerűvé elengedhetetlenné vált az egyéni és a szakmai reziliencia, és a szakmai következetesség. Míg az első az adekvátabb esetkezeléseket, a második az objektív szakmai munkát és annak a minőségét segíti elő.

A járvány hullámai és a hozzájuk kapcsolódó intézkedések jellemzően nehezítik a szakmai kooperációkat és lassítják az ügymeneteket. A több mint két éve tartó helyzetben ugyan már kialakultak az új módszerek, viszont maga a szakember, és a szakmai elhivatottsága hangsúlyosabb szerephez jutott, hogy komplex szolgáltatást és segítséget kaphassanak az arra rászorulóknak.

A szolgáltató adatai:

1. Neve, székhelye: Szigetvári Család és Gyermekejóléti Központ és Szolgálat
7900 Szigetvár, Zrínyi tér 1.
Telephelye: 7900 Szigetvár, Dózsa György u 5./1
- Típusa: Közfeladatot ellátó intézmény
 1. Személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény: Szigetvári Család és Gyermekejóléti Központ és Szolgálat (a továbbiakban: Központ)
 2. Személyes gondoskodást nyújtó gyermekejóléti intézmény: Szigetvári Család és Gyermekejóléti Központ és Szolgálat
2. Fenntartó neve, címe: Szigetvár Város Önkormányzat
3. Fenntartó típusa: állami fenntartó

Az intézmény általános célja és szakmai feladatai

A Szigetvári Család és Gyermekejóléti Központ és Szolgálat Szigetvár Város Önkormányzatának szervezeti és szakmailag önálló intézményegységeként látja el feladatait. A szakmai munkát a következő jogszabályok alapján végzi az intézmény – csak a legfontosabbakat felsorolva:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- a mindenkori hatályos, a Magyarország központi költségvetéséről szóló törvény
- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
- az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény
- a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet
- a gyermekejóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekejóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet
- a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekejóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000.(XII.26.) Korm. rendelet
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011.(XII.31.) Kormányrendelet

- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet
- egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet
- az illetékességi területen található önkormányzatok helyi rendeletei

A Család és Gyermekjóléti Központ a 7900 Szigetvár, József Attila u. 69. szám alatti telephelyen működik. Szervezetileg a Központoz tartozik a IFI klub elnevezésű közösségi tér, a 7900 Szigetvár, Dózsa Gy. u. 5/1 szám alatt. Jogszabályi kötelezettség alapján a Központ biztosítja a Kapcsolattartási Ügyelet szolgáltatását, illetve egyéb speciális szolgáltatásokat, melyek közvetlenül a Központ épületben valósulnak meg.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a jogszabályban meghatározott illetékességi területen, vagyis a járásban. A Szolgálat ellátási területe Szigetvár város és a várossal feladat ellátási megállapodást kötött közös önkormányzati hivatalok területe. Ez a feladatellátás integrált, vagyis a családsegítés és a gyermekjóléti alapellátás keretébe tartozó feladatokat látunk el, és bizonyos speciális szolgáltatásokat, tanácsadásokat kell biztosítanunk.

Egyrészt tehát az Szt. 64. § (1) bekezdésében foglalt személyes gondoskodást nyújtja szociális alapszolgáltatásként, ezen belül is családsegítést. A családsegítés keretében biztosítani kell szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, valamint közösségfejlesztő programok szervezését, egyéni és csoportos készségfejlesztést. Tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalakkal és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását, kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

A Központ emellett ellátja a Gyvt.-ben meghatározott gyermekjóléti alapellátási feladatokat. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. E szolgáltatási feladat keretében, a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében a szolgáltatás tájékoztatást nyújt, segíti a támogatásokhoz való hozzájutást, családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást nyújt vagy az ezekhez való hozzájutást megszervezi. Támogatja a válsághelyzetben lévő várandós anyát, segíti elhelyezését átmeneti otthonban.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer koordinálását járási szinten, segítséget nyújt a 4 jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában, megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést, a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít :

- utcai és - ha a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát
- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást,
- kórházi szociális munkát
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot (ügyfélfogadási időn kívül működtetett, elsősorban telefonos információnyújtás és mozgósítás),
- jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családterápiát,
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet, (Ifi klub-közösségi terének) bevonásával
- valamint elkészíti a szociális diagnózist az Szt. 64/A. §-a szerint.

A fenti szolgáltatásokon kívül biztosít fejlesztő- és gyógypedagógiai tanácsadást, mediációt, illetve maga az Ifi klubot mint prevenció, gyermekeket és fiatalokat segítő, szabadidejüket hasznosan és fejlesztően kitöltő teret is működtetjük.

A Család- és Gyermekjóléti Központban dolgozó esetenedzsek a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló szociális segítő tevékenységet látnak el, amelynek keretében

- kezdeményezik a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét, szociális 5 segítőmunkát koordinálnak és végeznek, koordinálják a bevont más segítő vagy egyéb szakembereket, akiknek feladatuk lehet a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésében,

- javaslatot készítenek a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,

- együttműködnek a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,

- javaslatot tesznek családbafogadásra, a családba fogadó gyám személyére,

- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinálnak és végeznek - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,

- utógondozást végeznek - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve, a 86. § (1) bekezdés f) pontjában foglaltak szerint - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,

- védelembe vett gyermek esetében elkészítik a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinálnak és végeznek, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készítenek.

A jelenleg hatályos jogszabályok szerint 2018. január 1-től kötelezően ellátandó feladatként a Központokhoz került a *szociális diagnózis*, a szükségletek felmérése és szükségletekhez igazított szolgáltatások kijelölése, szervezése.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma közzétette a család- és gyermekjóléti szolgáltatások működésével kapcsolatos szakmai szabályozó dokumentumokat, az ún. protokollokat és szakmai ajánlásokat, melyek tulajdonképpen módszertani útmutatók. A protokollok betartása a törvényben rögzítettek szerint kötelező, melynek legfőbb oka, hogy minden gyermeknek és családnak joga van ahhoz, hogy ügyükben egységes elvek, módszertan és eljárásrend szerint járjanak el, vagyis egységesen magas színvonalú és az emberi, gyermeki jogokat szem előtt tartó segítő szolgáltatást kapjanak. Különösen igaz ez a gyermekek bántalmazásának megelőzésére, jelzésére és megszüntetésére.

A szociális munkában továbbiakban és nem elhanyagolható módon jelentősége van az *etikai kódexnek*. A Család- és Gyermekjóléti Központ mindenkor szem előtt tartja, hogy a szociális munka hivatásrend, professzionális munka, melyben megkerülhetetlen az etikai kódex be- és megtartása az esetvitelben. Ez biztosítja az autonómiát a szakemberek számára, az intézményvezetés és a területen dolgozó szakemberek, valamint a szakemberek közötti kapcsolatrendszer, a döntések és eljárások etikai hátterét. Nem másodsorban meghatározza a munka fő célitűzéseit az értékeken keresztül, a kliensek és döntéshozók közötti közvetítő kapcsolat etikai milyenségét és érték béli alapjait, a segítői és nem regulatív, vagy elvtelen kiszolgáló szerepet.

A segítő munka hatékonyságához nélkülözhetetlen a már kialakított, rendelkezésünkre álló adatbázis, amely a gyermekek nyilvántartásba vételétől, a törzslapon, az adatlapokon át, az esetenedzseri tevékenység leírásáig, mindent magában foglal.

A gyermekjóléti szolgáltatás dokumentálása a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet melléklete szerinti adatlapokon valamint a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet (továbbiakban: Nyr.) 8/A. § (1) bekezdése alapján a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszerben (továbbiakban: GYVR) való rögzítésen keresztül történik. Az igénylések és igénybevételek jelentése a GYVR-ben való rögzítéssel valósul meg.

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról szóló 226/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet által előírt adatszolgáltatási kötelezettségének megfelelően az intézmény a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal által működtetett Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybevevőkről (KENYSZI) elnevezésű rendszerbe naprakész adatokat szolgáltat. Kenyszi adatrögzítő kollégák: Batáné Györffy Anikó, Gergő Tímea, Werkmann Gabriella. Család- és gyermekjóléti központ esetén a rögzítési feladat két különböző szakrendszerben valósul meg: a család- és gyermekjóléti központ/család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásra vonatkozó adatszolgáltatás a GYVR-en az (Országos Szociális Információs

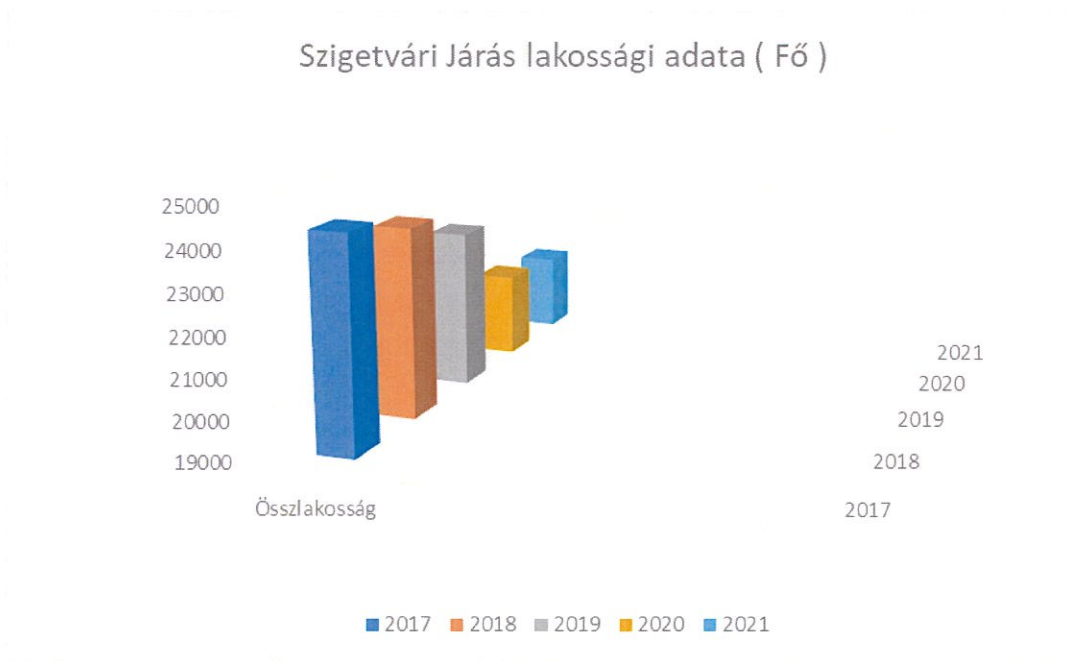
Rendszer)keresztül történik meg, míg a család- és gyermekjóléti központ/óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység szolgáltatásra való jelentés továbbra a KENYSZI-ben valósul meg.

A feladatellátás adminisztratív terhei március 01-én az Országos Szociális Információs Rendszer bevezetésével megnövekedtek. A rendszer szakmai és programozási hibáit, valamint a hozzá szükséges informatikai háttér hiányosságait az irányító hatóság és a MÁK is elismerte, ezért az év során folyamatosan változtak az ehhez kapcsolódó központi utasítások és határidők. Mindez duplikálta a napi szintű adminisztrációt, folyamatos stresszhelyzetet és idő deficitet okozott az amúgy is magas esetszámmal dolgozó kollégáknak. A rendszer jelenleg is fejlesztés alatt áll, a szakma megítélése szerint 80%-os használhatósági mutatóval.

Az adományozással kapcsolatos adatokat az Élelmiszer Bank által megjelölt adatlapokon dokumentáljuk.

I. Az ellátási terület demográfiai mutatói

Az intézmény ellátási területe Szigetvári Járás területével azonos. Intézményünk önálló szakmai egységeként működő család- és gyermekjóléti szolgálat ellátási területe a Szigetvár város és a várossal feladat ellátási megállapodást kötött közös önkormányzati hivatalok területe. Két további szolgálatnak nyújt a központ szakmai támogatást a járásban. Ezek a Kétújfalu Közös Önkormányzati Hivatala által fenntartott Család és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Nagydobsza Közös Önkormányzati Hivatala által fenntartott Család és Gyermekjóléti Szolgálat.

II. Ellátási terület jellemzői

A Központ a Járás egész területén biztosítja szolgáltatásait. A Szolgálat működése öt fő ellátási területre tagolható; négy térségi hivatal területe: Szentlászló közös Önkormányzati Hivatal, lakosságszáma: 2082 fő; Mozsógó Közös Önkormányzati hivatal lakosságszáma: 2560 fő; Nagypeterd Közös Önkormányzati hivatal lakosságszáma: 3621 fő; Dencsháza Közös Önkormányzati Hivatal lakosságszáma: 2248 fő. illetve Szigetvár, lakosságszáma: 10.208 fő.

Szigetvári járás az ország egyik legnagyobb településszámú (45) járása. A térségi terület sajátossága, hogy tagolt, egymástól elkülönülő településrészek alkotják. A térségben Dencsházán egy (Péterfa -puszta), Szentegáton kettő (Galambos puszta és Kárász puszta), míg Szigetváron öt szegregálódó település rész található.

Az ellátási területen működő szolgálatok és a hozzájuk tartozó települések:

- **Szigetvári Polgármesteri Hivatal területe** (Szigetvár)
- **Dencsházai Közös Önkormányzati Hivatal** (Bánfa, Dencsháza, Hobol, Katádfa, Szentegát)
- **Mozsgói Közös Önkormányzati Hivatal** (Almáskeresztúr, Csertő, Magyarlukafa, Mozsgó, Somogyhárság, Szulimán, Vásárosbéc)
- **Nagypeterdi Közös Önkormányzati Hivatal** (Basal, Botykapeterd, Nagypeterd, Nagyváty, Nyugotszenterzsébet, Patapoklosi, Rózsafa, Somogyapáti, Somogyhatvan, Somogyviszló)
- **Szentlászlói Közös Önkormányzati Hivatal** (Almamellék, Boldogasszonyfa, Csebény, Horváthertelend, Ibafa, Szentlászló)

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok elérhetőségéről és ügyfélfogadásáról az illetékes családsegítő munkatársak minden településen írásban értesítik a lakosságot, az ügyfélfogadások helyét és idejét, valamint a szolgálat elérhetőségét az adott településeken jól látható helyre kifüggesztik. A településeken elvégzett tevékenységekről év végén külön szakmai beszámolóban számolnak be a kollégák.

A hátrányos helyzetben lévő családok életvitеле, lakásviszonyai érzéketlenül jelenítik meg e réteg anyagi, szociális, kulturális, higiénés hátrányait, s vetítik előre lakóik, köztük a gyerekek további társadalmi lecsúszással, betegségekkel, pszichés zavarokkal fenyegető perspektíváinak veszélyeit.

A szolgáltatásainkat a legkülönbözőbb demográfiai jellemzőkkel bíró, különböző társadalmigazdasági helyzetű kliensek (a kirekesztettségben élő, deprivált csoportoktól a magasan kvalifikált, diplomás családokig), a legkülönbözőbb mentális-egészségügyi állapotú ügyfelek veszik igénybe. A részletes adatokat a statisztikai részben lehet megtalálni.

A legjellemzőbb probléma típusok:

- gyermekek (elsősorban érzelmi) elhanyagolása,
- tankötelezettség elmulasztása,
- lakhatási szegénység, alacsony munkaerőpiaci státusz, adóssághalmozás,
- mentális problémák: magatartászavar, tanulási nehézség, személyiségzavar, szenvedély- és pszichiátriai betegség,
- családi diszfunkciók, elhúzóódó válás és gyermekelhelyezés, családi konfliktusok,
- gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség,
- fiatalkori bűnelkövetés, csavargás, szerhasználat,
- párkapcsolati erőszak, gyermekbántalmazás,
- negatív diszkrimináció, kirekesztés.

A problémák mögött húzóódó okok a humán ökörendszer¹ minden szintjét érintik, tehát a beavatkozás sok szinten történhet és a leggyakrabban ún. sokproblémás családokkal dolgozunk, akik előéletében gyakran hosszan elhúzóódó krízis, trauma vagy trauma sorozatok állnak, gyakorta súlyos diszfunkciókkal küzdenek a velünk kapcsolatba kerülő családok. Mivel bizonyos ellátások rendszerszinten igencsak szűkösön állnak rendelkezésre, illetve munkánkban nap mint nap találkozunk rendszerszintű, a humán ökörendszer külső szintjein azonosítható problémákkal, ezért rengeteg a frusztráció a gyakorlati munkánkban. Ilyen hiátusok például a pszichológus hiánya, az oktatási rendszer méltánytalansága, tananyag központúsága gyermekközpontúság helyett és az intézmények kulturális távolsága az őket igénybe vevőktől, illetve a kirekesztés, mely a későbbi társadalmi integráció ellen hat,

Egyre nagyobb probléma az egyének mentális terheltsége, a kényszerű megoldások okozta stresszhelyzetek, traumák és kiüresedések, a szenvedélybetegségek valamilyen formája, és minden előbb felsorolt jellemző hosszan elnyúló fennállása komolyabb pszichés problémákhoz vezet, illetve a gyermekek esetében a későbbi személyiségzavarok megágyazásához.

¹ 1 Welch humán-ökörendszere az ember és az őt körülvevő környezet között fellépő kölcsönhatásokat vizsgálja.

A Humán Ökörendszer hét szintje azt írja le, hogy miként működnek a természetes támaszok az egyes szinteken, másrészt, hogy mi történik, amikor ezek összeomlanak. Ez a hét szint: fizikai, intraperszonális (egyénen belüli), interperszonális (egyének közötti), családi, helyi közösségi, kulturális és társadalmi, állami szint. Az egyén és környezete közötti kapcsolati tér a szociális munka beavatkozási területe.

Nem figyelmen kívül hagyható az az észrevétel sem, hogy amikor megszűnik egy család lakhatása, megszűnik az a család is, ami védelmet, biztonságot, visszavonulási lehetőséget ad még felnőtt korban is, így a lakásvesztés generációkra meghatározhatja egy család jövőjét, életútját, stratégiáit és (disz)funkcionálását is.

A járás területén megjelenő problémák mellett új kihívást jelentett az intézmény működése szempontjából a Covid 19-elnevezésű vírus és az ezzel összefüggő kormányzati intézkedések.

III. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás szociális- és gyermekjóléti alapszolgáltatás, kötelezően ellátandó önkormányzati feladat. Igénybevétele önkéntes alapon és ingyenesen történik.

A szolgáltatás célja három részre tagozódik (időbeli tagozódás szerint):

- **Megelőzés, prevenció:** A prevenciós tevékenység rendkívül szerteágazó akár a megelőzni kívánt problémákat, akár a prevenció területeit, eszközeit, eljárásait nézzük. A prevenció általános célja a megelőzés, például a veszélyhelyzet megelőzése, a már kialakult veszélyhelyzet negatív hatásainak csökkentése, illetve a deviáns életút megelőzése. Azért, hogy ez cél megvalósulhasson, a családsegítő szolgálat észlelő és jelzőrendszert működtet, mellyel éves szinten, megbeszéléseket tart intézményi szinten, illetve családgondozói szinten napi kapcsolatot tartanak a munkatársak a jelzőrendszeri tagokkal. A munkakapcsolat javítása céljából rendszeresen szakmaközi megbeszéléseket tartunk (évente min. 6 alkalom). A jelzőrendszer együttműködésének értékelése minden év február 28-ig, a jelzőrendszeri tagok részvételével megtörténik, az ott megfogalmazottak alapján egy éves jelzőrendszeri terv készül és az együttműködés javítására vonatkozó javaslatok alapján folytatjuk a közös munkát. A jelzőrendszer működését a központ részéről jelzőrendszeri koordinátor hangolja össze. A családsegítő munkatársak heti szinten megküldik a beérkezett jelzésről készített statisztikát és a megtett intézkedésekre vonatkozó információkat.
- **Szociális és mentálhigiénés problémák:** Ezek a gyűjtő problémák, amelyekkel az ügyfelek felkeresik szolgálatunkat. Túlnyomó többségben a családon belüli kapcsolati, gyermeknevelési, életviteli, illetve bántalmazással és időskori elhanyagolással összefüggésben kell a gondozó tevékenységet folytatni, melyeknél lelki-mentális megerősítést is végeznek a családsegítő munkatársaink, valamint a központ pszichológusa. Szükség esetén, további, problémáknak megfelelő ellátás igénybevételéhez segítjük a rászorulókat. A szociális és mentálhigiénés problémák élesen nem különíthetők el, és ha az egyik jelen van, akkor a másik is. Például egy tartós munkanélküliség függetlenül attól, hogy egyedül, vagy családban él a szociális, úgymint megélhetési problémák depresszív, esetenként, agresszív, frusztrációval járhatnak mely a családi –kapcsolati viszonyokban is megmutatkoznak. Ezekben az ügyekben az egyéni és a csoportos esetkezelés módszereinek alkalmazásával az egyén/család életvezetési képességeinek helyreállítása, szinten tartása, és javítása a cél. Minél hatékonyabban működik az első két szint, annál kevesebb, hirtelen jelentkező, akut problémával kell szembesülni.
- **Krizishelyzet megszüntetése:** Akut krízisekkel, ahol azonnali beavatkozás, segítség szükséges, az alábbi eset-típusoknál kell közreműködünk: Ételmiszer, étkezési, illetve éhezési problémákra élelmiszer csomag áll rendelkezésünkre (korlátozott mennyiségben). Pszichés problémákkal kapcsolatban, a szakellátó intézménybe (pszichiátriára) mentővel tudunk ügyfelet beszállíttatni. Szuicid, (öngyilkossági) krízis jelentkezése során a családsegítő munkatárs krízisoldás után a központ megkeresésével pszichológusunkhoz, illetve szintén szakellátásba delegálást alkalmaz. Családi kapcsolati kríziseknél elegendőnek bizonyul a családsegítő munkatárs, vagy a központban tevékenykedő pszichológus segítsége.

A szolgáltatás célja a kezelt problémák szerint négy fő-csoportba sorolható:

Prevenciós tevékenység	Klasszikus családgondozás-szociális segítő munka:	Szociális segítő munka hatósági Intézkedéssel gondozott családok esetében	Az adósságkezelési tanácsadás
Feladata a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben, a	Az általános segítő szolgáltatás keretében tájékoztatást adunk a pénzügyi, természetbeni ellátások formáiról, az ellátásokhoz való hozzájutás módjáról,	A családsegítő munkatárs segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának	Bárki igénybe veheti, ha segítséget igényel a háztartás kiadási struktúrájának átalakításához, a családi gazdálkodás elemzéséhez, „ésszerű” fogyasztási

veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése. A veszélyeztetettség okainak megelőzése, preventív módszerekkel, javaslattétel a terület sajátos szociális problémáinak megoldására a szolgáltatáshoz kapcsolódó közérdekű és meghatározott célú felajánlások összehangolása, a természetbeni és anyagi támogatások közvetítése. Jelzőrendszer működtetése.	valamint szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújtunk adósságkezelési szolgáltatás keretében: Az adósságterhekkel és lakhatási problémával küzdők számára nyújtunk komplex szolgáltatást, mely tanácsadásból, és támogatásból áll.	megszervezésében az esetmenedzser által készített gondozási terv alapján	szokások kialakításához. Az adósságcsökkentési támogatás csak Szigetváron elérhető, mely vissza nem térítendő állami támogatás, az igényelheti, aki megfelel a törvényi feltételeknek.
--	--	--	--

A szolgáltatás számokban:

A Szigetvári Család és Gyermekegészségi Központ és Szolgálat a szolgáltatását ellátások teljesítésével (gondozással), ellátások közvetítésével (szolgáltatás), vagy szervező tevékenységgel (szervezés) kell, biztosítsa.

A táblázat alapján látszik, hogy a családsegítő munkatársak leggyakrabban terepen dolgoznak (1081), a családot az otthonukban keresik fel. A családlátogatáson kívül a hivatalos ügyek egy része is terepen zajlik, másik része irodához kötött. A családlátogatáson kívül leggyakrabban a tanácsadás, segítő beszélgetés, információnyújtás fordul elő. Gyakran más szolgáltatásba is kell közvetíteni a klienseket, intézményen belül (jogi, pszichológiai segítségnyújtás, mediáció), illetve tovább irányítani más szolgáltatásba.

Település	Összlakosság	0-17	18-	Alapellátásban Részesülők száma(fő)	Eseti Ügyintézés
Szigetvár	10208	1631	8577	114	275
Dencsháza	2258	472	1786	25	33
Mozsgó	2560	312	2248	44	6
Nagypeterd	3621	785	2836	81	116
Szentlászló	2082	350	1732	59	15
Összesen	20729	3550	17179	323	445

1. Az alapellátásban végzett családgondozás tapasztalatai:

Az alapellátásban gondozottak száma nem számot tevően, de csökkent viszont az eseti ügyintézésük száma ezzel szemben magasnak mondható. A felmerülő problémák tekintetében ez arra enged következtetni, hogy megnőtt azoknak az eseteknek a száma, ahol olyan jellegű segítség nyújtásra volt szükség, ami 2-3 alkalmas kapcsolatfelvétellel megoldható volt. Az ellátási területen belül, a lakosság szociális helyzetében jelentős különbségek tapasztalhatók. Az intézmény városi ellátási területének sajátossága, hogy szegregálódó részek ágyazódnak be jól karbantartott városrészekbe. A kistérségi települések eltérőek infrastrukturális, szolgáltatási szempontból, sőt egyes településeken belül is gyakoriak a leszakadó, illetve fejlődő településrészek.

Szakmai tevékenységek száma 2021.08.01.-2022.08.31.

Megnevezés	Szigetvár	Dencsház a	Mozsgó	Nagypeter d	Szentlászl ó	Összes e
Információnyújtás	630	19	135	247	156	1187
Segítő beszélgetés	460	14	127	205	162	968
Tanácsadás	601	19	120	258	165	1163
Ügyintézéshez segítségnyújtás	386	7	6	138	15	552
Konfliktuskezelés						
Krisiskezelés	14			1		15
Közvetíté s ellátások hoz való hozzáféré shez	21			8		29
	természetbeni	79		12		91
Közvetíté s	másik szolgáltatáshoz	66	1	12		79
	ebből átmeneti gondozásba	4		1		5
	család – és gyermekjóléti központ	10	2	3		15
Esetkonferencia	2		2	1	1	6
Esetmegbeszélés	4	2		3		9
Esetkonzultáció	20		13	10	7	50
Szakmaközi megbeszélés	7				2	9
Szociális és mentálhigiénés csoportmunka						
Egyéni és csoportos kétségfejtés						
Közösségfejlesztés						
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	20	9	2	13	3	47
Családlátogatás	304	68	120	321	188	1001
Adományközvetítés	14001	8	211	70	93	14383
Összesen	16461	147	736	1294	792	19609

A családlátogatáson kívül a hivatalos ügyek egy része is terepen zajlik, másik része irodához kötött. A családlátogatáson kívül leggyakrabban a tanácsadás, segítő beszélgetés, információnyújtás fordul elő. Gyakran más szolgáltatásba is kell közvetíteni a klienseket, intézményen belül (jogi, pszichológiai segítségnyújtás, mediáció), illetve tovább irányítani más szolgáltatásba. *Jelentős mértékű a szolgálat tevékenységei közül az adományok közvetítése, ami nagyban segíti a szakmai munkát a kliensekkel.*

Kezelt problémák jellege

Probléma jellege	Szigetvár	Dencsháza	Mozsgó	Nagypeterd	Szentlászló	Összesen
életviteli	5	1		5	1	12
családi-kapcsolati konfliktus	4		6	4	12	26
családon belüli bántalmazás	8	1	2	1		12
elhanyagolás	8	6	3	5	3	25

Ebből: oktatási, nevelési elhanyagolás	7	6	3	2	3	21
Ebből: felnőttre vonatkozóan				2		2
gyermeknevelési	5	1		2		8
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség		2		1		3
magatartászavar, teljesítményzavar	3			6		9
fogyatékoság, retardáció						
Lelki- mentális, pszichiátriai betegség	1			1		2
Szenvedélybetegség						
Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye					1	1
Foglalkoztatással kapcsolatos						
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	1		1	1	1	4
Ügyintézésrel kapcsolatos						
Információkérésrel kapcsolatos						
Egyéb	4			2		6
összesen	39	11	12	28	18	108

A családokat szinte minden esetben több probléma együttes fennállása jellemzi. Míg a korábbi években a legtöbb családot érintő probléma gyermeknevelési, családi kapcsolati konfliktus, anyagi és életviteli probléma volt, a 2021-es évben a családi kapcsolati konfliktus (26) és az elhanyagolás (25) került előtérbe. A 2021-es évben a legmagasabb számban a családi – kapcsolati konfliktus (26 családnál), az elhanyagolás, (25) az életviteli (12) és a családon belüli bántalmazás (12) problémák jelentkeztek. A családi – kapcsolati konfliktusnál a legtöbb esetben a rendőrségi intézkedések is e problémakörben történnek. A gyermeknevelési problémák gyakori kiváltói a szülők egymás közti konfliktusainak, valamint a nem megfelelő gyermeknevelési módszerek, melyek a gyermek korához, értelmi, érzelmi fejlődési szintjéhez nem igazodnak, gyakran eredményezik szülők és gyermekük közti konfliktusokat. A szegénységgel együtt járó stressz tényezők (pl. létfenntartás nehézségei; munkahely bizonytalansága, elvesztése; egészségtelen, zsúfolt lakáskörülmények; lakókörnyezet devianciája) következtében e körülményeket elszenvedő szülők mentális állapota kedvezőtlenebb lehet; a depresszió, az agresszió és az önértékelési zavarok elfordulása gyakoribb, ami számos módon hatást gyakorolhat a családi életre, a családtagok közötti kapcsolatok alakulására. A házastársak, családtagok közötti konfliktusok gyakoribbak lehetnek, s jóval nagyobb arányban fordul elő a többséghez viszonyítva a magasabb gyermekszám, azaz gyakoribb, hogy nem tervezett gyermeket nevelnek a szülők, amihez a család, a szociális háló támogatása is hiányzik. A marginális helyzetben élő anyák között az átlagosnál magasabb az egyedülállók aránya, valamint az átlagosnál fiatalabb korban hozzák világra gyermekeiket. A korán született, nem tervezett gyermek, főleg a megfelelő szociális támasz hiánya nélkül, bizonytalanságot visz a gyermeknevelésbe és a családi életbe, aminek következményeképpen az anya-gyermek kapcsolat sérülhet. *Jelenleg egyre gyakrabban előfordul, hogy a szülő úgy dönt, hogy a magatartás zavarral küzdő gyermekéről nem hajlandó a továbbiakban gondoskodni, nevelni, ezért kérelmezi a gyermek szakellátásba történő elhelyezését.*

A 2022-es orosz invázió Ukrajna ellen 2022. február 24-én vette kezdetét, amikor Oroszország katonai hadműveletet indított Ukrajna ellen. A katonai támadás következtében ezrek kezdtek menekülni Ukrajnából Lengyelország, Szlovákia, Románia és Magyarország irányába. A Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat két családdal került kapcsolatba, mióta tart a háború a két ország között.

Az egyik család körülbelül március végén érkezhetett Szigetvárra, két hónapot töltöttek itt. Nagymama, nagypapa, a lányuk és az unokájuk éltek itt egy helybéli családnál ingyen. Két hónap után a befogadó elküldte őket, akkor találtuk nekik Nógrád megyében, a Balassagyarmati Járásban, Hont településen az Ifjúsági Szállást, amit direkt az ukrainai menekülteknek alakítottak át és tartottak fennt. 2022.06.08-án a céges autóval elszállítottuk a családot. A két hónapos itt tartózkodásuk alatt minden hétköznap biztosítottuk számukra az élelmiszermentésből származó adományt.

A másik család pár éjszakát töltött Szigetváron egy apartmanházban, majd a segítségünket kérték abban, hogy eljussanak Sopronba a határhoz. A Központ céges autójával Sopronba a vasútállomásra szállítottuk őket. A pár napos itt tartózkodásuk alatt szintén hétköznaponként biztosítottuk az ételmezőgazdálkodásból származó adományt.

Gyermekétkeztetés tapasztalatai

Az önkormányzatok részéről minden esetben kapunk jelzést a szolgáltatás igénybevételéről, illetve annak elmulasztásáról. Korábban ennek kapcsán jeleztük, hogy jó lenne megoldást találni arra, hogy az át nem vett adagok kapcsán az érintett családok vállalják annak költségét, mivel azt tapasztaltuk, hogy nagyon gyakran mondacsínált indokkal nem vették át az egyébként általuk igényelt ételt, ami rendszeresen többlet feladattal járt az ebben közreműködő szervezetnek is. Szigetváron rendeletebe foglalták az át nem vett adagok árának visszatérítést, így nagy mértékben csökkent azoknak a családoknak a száma, akik nem vették át az étkeztetés során nekik járó adagokat.

2. Jelzőrendszer működése

	Szigetvár	Dencsháza	Mozsgó	Nagypeterd	Szentlászló	Összesen
Egészségügyi szolgáltató	21	7	2	11	2	43
Ebből védőnői jelzés	14	4	2	5	1	26
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	2		3	2	2	9
Ebből család és gyj. szolgálat	2			2		4
Ebből család és gyj. központ					1	1
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	2			1		3
Átmeneti gondozást biztosítók						
Menekülteket befogadó állomás						
Köznevelési intézmény	10	20	4	18		52
Rendőrség	33	7	7	29	6	82
Ügyészség, bíróság	1	3				4
Pártfogó felügyelői szolgálat	7	1	1	1		10
Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy						
Áldozatsegítés és kárenyhítés		1			1	2
Országos Kríziskezelő és információs Telefonszolgálat (OKIT)	1					1
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	11		3		2	16
Önkormányzat (jegyző)	16			20	3	39
Foglalkoztatás – felügyeleti hatóság						
Katasztrófa védelem						
Közütemi szolgáltatók						
Gyermekjogi/ellátottjogi képviselő/betegjogi képviselő						
Hivatásos gondnok						
Javítóintézet						
Gyermekvédelmi és gyermekjogi feladatkörében	23	9	2	14	3	51

eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal						
Állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv	7	3	2	6		18
Büntetés-végrehajtási intézet, büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő						
Összesen	134	51	24	102	19	330
ebből 0-17 éveseket érintő jelzések száma	106	39	18	71	16	250
Jelzésekkel érintett személyek száma (nem halmozott)	121	37	20	81	19	278

A jelzések hátterében számos ok húzódik meg mely jellemzi az ellátási területen élő családokat. Az egészséges fejlődés fontos feltétele a biztonságos tárgyi környezet, amelyben a szabad mozgáshoz elegendő tér, valamint a kognitív fejlődést elősegít tárgyi eszközök és játékok állnak rendelkezésre. A megfelelő eszközök, játékok egyben lehetőséget kínálnak a szülő gyermek közötti interakcióhoz. A stimuláló játékok hiánya unalomhoz, frusztrációhoz vezet, ami a szülőkből negatív reakciókat, büntetésre épülő nevelési eljárásokat válthat ki, ami ugyancsak rizikó tényezőt jelent a marginális helyzetű családok gyermekeinek fejlődése szempontjából. A hátrányos helyzetű családokban jellemző a korai gyermekvállalás ezeknek a gyermekeknek az esetében már megszületésük előtt megjelennek az optimális fejlődést akadályozó, megnehezítő tényezők, mivel a szülők maguk is fiatalok. A szegénységben élő várandós nők pedig (és magzataik) számos egészségkárosító hatásnak vannak kitéve: nem megfelelő táplálkozás, fűtetlen lakás, az átlagosnál nagyobb mértékű stressz.

A jelzések kapcsán több esetben a pedagógusok bírálatokat fogalmaznak meg a szülők magatartásával, az elégtelen családi szocializációval kapcsolatban. A kritikák az általános iskolai pedagógusok részéről és az óvoda pedagógusok részéről is megjelennek – visszajelzéseik szerint a szülők általában nem motiválják gyermekeiket, valamint nem tartják a kapcsolatot a pedagógusokkal. Az alacsonyabb iskolai végzettségű szülők gyakran eltérő attitűdöt, normákat közvetítenek gyermekeik felé, mint amit az intézményes nevelés során elvárnak a gyermektől, fiataltól. Emellett az otthoni és az oktatás során megkívánt nyelvhasználat között is szélsőséges különbségek adódhatnak, ami további nehézségek, kudarcok forrása lehet az iskolában.

Fontosnak tartjuk felhívni a figyelmet arra is, hogy nem önmagában a családok kedvezőtlen anyagi helyzete, hanem az e helyzettel gyakran együtt járó tanulási problémák és szocializációs hiányosságok okoznak nehézséget az iskolai tanulás és tanítás során. A kedvező anyagi lehetőségekkel bíró családokban is elfordulhatnak tanulási és/vagy magatartási problémákkal küzdő gyermekek, illetve a szegény családok gyermekei nem feltétlenül rendelkeznek az iskolai nevelő-oktató munkát nehezítő hiányosságokkal.

2021-es évben 330 jelzés érkezett a Szigetvári Család és Gyermekegészségügyi Szolgálatához.

A legtöbb jelzést a helyi hatóságoktól kaptuk (Rendőrség, Önkormányzat, Jegyző, Gyámhivatal), melynek aránya az összes beérkező jelzés 52% volt, ami az elmúlt évhez képest 8 % emelkedést mutat. Csökkent a digitális oktatásnak köszönhetően a közoktatási intézmények által küldött jelzések száma- 15%, melyek többnyire az iskolai hiányosságokhoz kapcsolódó jelzési kötelezettségből áll. A jelzésekről heti bontásban tájékoztatást küldenek a családsegítő munkatársak a térségi jelzőrendszeri koordinátornak.

Az egészségügyi szolgáltatótól, védőnőtől érkezett jelzések:

A szolgálatához összesen 43 jelzés érkezett egészségügyi szolgáltatótól és ebből 26 védőnőtől.

A védőnők és a szolgálat között rendszeres az együttműködés. Ha egy új kliens jelentkezik a szolgálatnál, akiről eddig nem volt információ, akkor felvesszük a kapcsolatot a területileg illetékes védőnővel és esetkonzultációt tartunk. Szakmaközi megbeszéléseket, esetkonzultációkat, esetkonferenciákat tartunk rendszeresen. *Sajnálatos módon a 2022-es évben egy esetben panasszal élt az intézményvezető a vezető védőnő felé egyik kollégájuk etikátlan, szakmaiatlan viselkedése kapcsán, mely több kolléganőt is személyében sértett.*

A szolgálat tapasztalata, hogy a házi – és gyermekorvosokkal Szigetváron még mindig nem elég hatékony az együttműködés.

2021.10.27.-re a jelzőrendszeri tanácsadóval összehívtunk egy szakmaközi megbeszélést a házi és gyermekorvosoknak, hogy előmozdítsuk az együttműködést, átbeszéljük a szakmai protokollokat. A 16 meghívott orvostól egyedül a nagypeterdi háziorvos képviseltette magát és egy jelzett, szintén Nagypeterdről, hogy egyéb elfoglaltság miatt nem tud részt venni a szakmaközi megbeszélésen. 14 orvos egyáltalán nem reagált a megkeresésre.

Köznevelési Intézmények – nevelési, oktatási intézmények, nevelési tanácsadó:

Jelentős számú jelzés érkezik az óvodáktól, iskoláktól is (52). Mind az óvodák, mind az iskolák nevelőivel megfelelő szakmai kapcsolatot alakítottunk ki. A tavalyi évhez képest csökkent a köznevelési intézmények által küldött jelzések száma, ami talán köszönhető annak, hogy a 2021-es évben majdnem 4 hónapon keresztül tantermen kívüli digitális oktatás volt érvényben Magyarországon az általános iskolákban. Illetve vannak olyan köznevelési intézmények, akik nem jelzik a jogszabályi előírásoknak megfelelően a gyermekek hiányzását.

A családsegítő munkatársaknak minden településen kialakult szakmai kapcsolata van az óvodák, iskolák vezetőivel, oktatóival, nevelőivel.

Rendőrség:

Az év folyamán jelentős számban 82, ebből Szigetváron 33 alkalommal kaptunk jelzéseket a rendőrségtől, főként családon belüli konfliktus, bántalmazás kapcsán. A 2020-as évhez képest megnövekedett a rendőrségi jelzések száma. 2020-ban 60 db jelzést regisztráltunk, 2021.-ben már 82 db érkezett.

Sok család karanténba kényszerül a covid járvány miatt, ezért sok időt töltenek összezárva, és ez kiélezi a feszültségeket, konfliktus helyzeteket. Tovább nehezíti a családok életét az is ha kevesebb a havi bevételük, ha a dolgozó szülő karanténba kényszerül, veszélybe kerül a megélhetésük.

Közös önkormányzati hivatalok, jegyzők, járási hivatalok

2021-es évben, 90 megkeresést kaptunk az önkormányzatoktól, járási hivataloktól. Ebből 47 esetben környezettanulmány elvégzésére kérték fel a családsegítő munkatársakat.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat a 15/1998. (IV.30) NM. rendelet 9§. (1) h, pontja értelmében a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család és gyermekjóléti központ jelzőrendszeri tanácsadójának, aki ezeket a jelzéseket összesíti és továbbítja az intézmény vezetőjének. Szakmaközi megbeszélések, esetmegbeszélések, esetkonferenciák alkalmával rendszeresen találkozunk a jelzőrendszer tagjaival és információt cserélünk egy-egy család ügyében, közösen "cselekvési tervet készítünk" a problémák hatékony megoldása érdekében.

A 15/1998 (IV.30.) NM rendelet 9. § (1) k, pontja értelmében 2020. február 27-én megtartottuk az éves szakmai tanácskozást, melyen a jelzőrendszer tagjai vettek részt. Képviseltették magukat az óvodák, iskolák, védőnői szolgálat, gyámhivatal, családi összekötő tiszt, a Szociális és Gyámhivatal, BMGYK, Közigazgatási Osztály Szigetvárról. A jelzőrendszer tagjaival elkészítettük a 2020-as évre vonatkozóan az intézkedési tervet.

Szakmaközi megbeszélések száma:

Szigetvár: 12 alkalommal

Nagypeterd - Dencsháza: 14 alkalommal

Mozsgó - Szentlászló: 3 alkalommal

A szakmaközi megbeszélések többségében a kliensek életében felmerült problémákról szóltak céljuk a hatékonyabb családgondozás megvalósítása.

Esetkonferencia, esetmegbeszélések, esetkonzultációk száma KÖH:

Szigetvár: 26 alkalommal

Nagypeterd - Dencsháza: 17 alkalommal

Mozsgó - Szentlászló: 23 alkalommal

Új együttműködési megállapodás alapján szociális segítő tevékenységben érintett kiskorúak (0–17 évesek) száma a kapcsolattfelvétel módja szerint:

Kapcsolatfelvétel módja	Szigetvár	Dencsháza	Mozsgó	Nagypeterd	Szentlászló	Összesen
önkéntes (szülő kezdeményezte)	2		4	3	3	12
Ebből(a-ból) Azon gyermekek száma, akikre vonatkozóan a 235/1997 Korm. Rendeletben meghatározott „Gyermekeink védelmében” c. adatlap kitöltésre került (veszélyeztetettség okán)	2		4	3	3	12
Önkéntes (gyermek kezdeményezte)						
Ebből(a-ból) Azon gyermekek száma, akikre vonatkozóan a 235/1997 Korm. Rendeletben meghatározott „Gyermekeink védelmében” c. adatlap kitöltésre került (veszélyeztetettség okán)						
Szülővel közösen		1		1		2
Ebből(a-ból) Azon gyermekek száma, akikre vonatkozóan a 235/1997 Korm. Rendeletben meghatározott „Gyermekeink védelmében” c. adatlap kitöltésre került (veszélyeztetettség okán)		1		1		2
Más Család-és Gyermekjóléti Szolgálat vagy Központ által kezdeményezett, ide irányított	3		6	3	1	13
Ebből(a-ból) Azon gyermekek száma, akikre vonatkozóan a 235/1997 Korm. Rendeletben meghatározott „Gyermekeink védelmében” c. adatlap kitöltésre került (veszélyeztetettség okán)	3		6	3	1	13
Jelzőrendszer által kezdeményezett	37	4	6	21	3	71
Ebből(a-ból) Azon gyermekek száma, akikre vonatkozóan a 235/1997 Korm. Rendeletben meghatározott „Gyermekeink védelmében” c. adatlap kitöltésre került (veszélyeztetettség okán)	36	4	6	21	3	70
gyámhatóság által kezdeményezett	2			2	1	5
Ebből(a-ból) Azon gyermekek száma, akikre vonatkozóan a 235/1997 Korm. Rendeletben meghatározott „Gyermekeink védelmében” c. adatlap kitöltésre került (veszélyeztetettség okán)	2			1	1	4
Összesen	44	5	16	30	8	103
Ebből(a-ból) Azon gyermekek száma, akikre vonatkozóan a 235/1997 Korm. Rendeletben meghatározott „Gyermekeink védelmében” c. adatlap	43	5	16	29	8	101

kitöltésre került (veszélyeztetettség okán)							
---	--	--	--	--	--	--	--

A 2021-es évben összesen 103 új gyermek került gondozásba a szolgálatnál.

3.Szakmai tevékenység tartalma

A gondozott családoknál többféle problémátípus jelentkezik. Sokszor egyedi élethelyzetekbe kerülnek, amik kihívást jelentenek a családsegítő munkatársaknak. A gyermekneveléshez kötődő szülői stratégiák és technikák jelentősen különbözhetnek. Például a jutalmazás és a büntetés, az óvoda vagy az iskola szerepéről, feladatairól vallott álláspontok tekintetében, továbbá a gyermekek fejlődésére vonatkozó elvárások alapján. A neveléssel kapcsolatos gondolkodást és viselkedést számos körülmény befolyásolhatja, az egyéni preferenciáktól kezdve az adott kultúrában gyökerező szokásokig. E felsorolásba illeszkedik a szülők szociokónómiai státusza is, ami számos módon hatással van a szülői nevelésre.

- A nem megfelelő lakáskörülmények mind a fizikai, mind a lelki egészséget befolyásolhatják. Például a fűtés hiánya esetén a betegségek elfordulása gyakoribb, míg a zsúfoltság az együtt élők közötti konfliktusokhoz vezethet.
- A rekreációt, valamint a tanulást segítő eszközök és tevékenységek szűkösebbek, többek között a korlátozott anyagi lehetőségek következtében.
- A szülők kevésbé ösztönzik az önállóságot, a kreativitást vagy a verbalitást, valamint az oktatást támogató és kulturális eseményeken való részvételt. Kevesebb olvasást vagy tanulást segítő eszközt vásárolnak gyermekeiknek, kevésbé szabályozzák a televízió használatát
- A kedvezőtlen életkörülményekkel együtt járó pszichológiai jellemzők, például a depresszió vagy az alacsony önértékelés, negatívan befolyásolja a szülők gyermeknevelési szokásait, így a szülői melegséget és válaszkészséget.
- Gyakoribb a dohányzás és az alkoholfogyasztás, kevésbé jellemzőek a sporttevékenységek. E körülmények a szülők és a gyermekek fizikai és lelki egészségét közvetlenül is befolyásolják, közvetve a szülők által nyújtott minta szerepe lehet meghatározó.

Megnevezés		A bántalmazott						Az elhanyagolt		
		kiskorúak száma								
		fizikai	a-ból hatósági intézkedésre tett javaslatot/ intézkedett t	lel ki	c-ből hatósági intézkedésre tett javaslatot/ intézkedett t	szexuá lis	e-ből hatósági intézkedésre tett javaslatot/ intézkedett t	fizikai	lel ki	g és h-ból hatósági intézkedésre tett javaslatot/ intézkedett
		a	b	c	d	e	f	g	h	i
család on belül	szülő által	12	10	26	6			20	8	9
	testvé r által	1								1
	egyéb rokon , hozzá tartoz ó által									
	Össz	13	10	26	6			20	8	10

	esen (1-3 sorok)									
	ebből lány	5	4	17	2			10	4	3
Család on kívül	gyer mek által									
	feelnőtt által									
	intéz mény munk atárs a által									
	össz esen (6-8 sorok)									
	ebből lány									
Összesen (4+9 sorok összege)		13	10	26	6					

A szolgálatnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak adatai

Jelentős probléma az elhanyagolás, mint a gyermek veszélyeztetettsége, ami lehet lelki, mentális és fizikai.

Ez megjelenik a gyermekek higiénijában, nem megfelelően tartják tisztán a gyermeket, a ruházatát, a környezetét a szülők. Előfordul, hogy a köznevelési intézmények jelzéssel élnek a gyermekek fejtevéssége, rühessége kapcsán. Ilyenkor a területileg illetékes védőnővel együttműködve vesszük fel a kapcsolatot a családdal, és tanácsadással próbáljuk a szülőt arra ösztönözni, hogy a gyermek és a környezetük higiénijára figyeljen oda.

A legsúlyosabb veszélyeztetettségi forma a gyermekek családon belüli bántalmazása. Gyakran úgy próbálják nevelni a gyermeket, hogy fizikai bántalmazást, testi fenytést alkalmaznak. Ha felmerül a gyanúja a fizikai, lelki, mentális bántalmazásnak, alapellátásba kerül a család, ami után védelembevételre teszünk javaslatot (ha alapellátás keretében nem mérséklődik a probléma) az illetékes esetenedzser felé, aki megküldi a javaslatát a Járási Gyámhivatalnak. Ha szoros családgondozással a probléma nem orvosolható, javulás nem indul el, a Gyámhivatal által meghatározott magatartásszabályokat nem tartják be, a gyermeket a Gyámhivatal az esetenedzser javaslatára kiemeli a családból. Kiemelés történhet ideiglenes hatállyal, nevelésbevitellel, családba fogadással más, arra alkalmas családtagnál történő elhelyezéssel. A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

Védelembe vételi javaslatra a Központ esetenedzserei felé 19 esetben került sor. A problémátípusok, melyekkel kezdeményezni kellett a javaslatot, a gyerek súlyos magatartás zavara, igazolatlan iskolai mulasztás, nevelési problémák szülők részéről, illetve fizikai, lelki bántalmazás.

Ideiglenes hatályú elhelyezésre nem készült javaslat.

1 család 1 gyermeke esetében készült nevelésbe vételi javaslat a szolgálat által, az édesanya lelki és fizikai bántalmazása miatt, amit gyermeke felé tanúsított.

Veszélyeztetett gyerekek száma Szigetváron 143 fő.

A szolgálat családsegítő munkatársai a hatósági intézkedés elrendelése alatt, a gondozási nevelési tervbe bevont szociális segítőként gondozott 26 családot.

Krizisintézkedésre

Krizisintézkedésre 6 család és 4 egyedülálló esetében került sor. 10 alkalommal kellett krízishelyzetben intézkedni.

- Egy anyukát egy gyermekkel az élettársától kellett elszállítani bántalmazás miatt. Az anyuka a szüleinél talált menedéket.
- Egy anyuka 2 gyermekkel szintén bántalmazás miatt került védett házba az OKIT segítségével.
- Egy anyukát 1 gyermekével nagyszüleihez vittük, bántalmazó élettárs elől.
- Egy anyuka 5 gyermekkel az OKIT segítségével védett házba utazott bántalmazó apa elől.
- Egy anyuka 2 gyerekekkel az OKIT segítségével védett házba utazott bántalmazó apa elől.
- Egy középkorú pár kizsákmányolás, munkára kényszerítés, fogva tartás áldozatai lettek, feljelentés történt a kizsákmányoló ellen. - Pécsen az Áldozatsegítő Központ segítségével anyagi támogatásban részesültek.
- Egy egyedülálló férfi fűtetlen szőlőhegyi otthonában súlyos tüdőgyulladást kapott, fekvő beteg lett, akit azonnal kórházi ellátásba kellett juttatni
- Egy egyedülálló nő, akinek lelki és mentális állapotából kifolyólag azonnali pszichiátriai kezelésre szorult, kórházba szállítottuk.
- Egy egyedülálló férfi, akit olyan hirtelen és súlyosan elért a demencia, hogy bolyongott távol az otthonától, az éjszakákat kint töltötte, nem talált haza. Azonnali kórházi ellátásba juttattuk, majd idős otthoni elhelyezésbe került.
- Egy egyedülálló férfi, akinek rossz egészségi és mentális állapotát kihasználták, és kirabolták. Az Áldozatsegítő Központon keresztül azonnali anyagi támogatást kapott.

A 2020.03.16.-án kihirdetett veszélyhelyzetben végzett feladatkörünkön felüli tevékenység a 2021-es évben jelentősen lecsökkent az előző évhez képest. A 2021-es évben 3 olyan idős, egyedülálló személy maradt a látóközünkben, akinek rendszeresen segítettünk bevásárolni, gyógyszert kiváltani, csekkeket befizetni, receptet íratni háziorvosnál, megszervezni az egészségügyi ellátását, személyes ügyeik vitelében segítséget nyújtani, ügyintézni. Alkalmanként jelzett az önkormányzat, vagy háziorvos, hogy karantént töltő idős embernek szüksége lenne bevásárlásra, gyógyszerkiváltásra, amit megtettünk.

Új feladatként jelentkezett az elmúlt évben, az a *covid védőoltásra való internetes regisztráció*. 42 alkalommal történt az intézményben védőoltásra regisztráció interneten keresztül. Főleg idős, egyedülálló személyek vették igénybe a segítséget, akik nem rendelkeznek arra alkalmas eszközökkel, vagy nem értenek hozzá.

4. Prevenciós tevékenység

A 15/1998. (IV.30) NM. rendelet előírása szerint a Család és Gyermekjóléti Szolgálatnak a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében, a gyermek számára olyan prevenciós szolgáltatásokat kell nyújtani, amelyek a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítését szolgálják, illetve megszervezése a rossz szociális helyzetben lévő szülőnek aránytalan nehézséget okozna.

A Szolgálat prevenciós tevékenységét a kihirdetett veszélyhelyzet és az azzal járó gyülekezési tilalom, szigorú létszámkorlátozások, rendezvény megtartási tilalom stb. nagy mértékben bekorlátozta a 2021-es évben is.

Program megnevezése	Időpontja, szervező	Egyéb (várható részvétel, delegált kliensek száma)
A Magyar Élelmiszerbankon keresztül élelmiszer adomány osztás pékáru, zöldség – gyümölcs formájában	Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat napi szinten	38-40 fő/nap
Nyári Napközis tábor	2022.07.18.-22. - Szentlászló 2022.07.11.-15. – Szigetvár 2022.07.11.-15. – Somogyapáti	A táborokban 15-15 gyermek vett részt.
Karácsonyi adománygyűjtés	2021.11.19 – 2021.11.21	1004 kg élelmiszert sikerült gyűjteni és 100 család , átmentí szálló és CSÁO lakói részesültek belőle.
SZGYF által küldött élelmiszercsomagok 0-3 RGYK 7-14 RGYK és a szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, valamint rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személyek számára	2017 decembertől 3 éven keresztül havonta 1 alkalommal a 0-3 éveseknek 3 havonta az időskorúaknak 7-14 éveseknek a nyári szünet ideje alatt	
Integrált térségi gyerekprogramok EFOP 1.4.2-16-2016	5 éven keresztül szülők akadémiaja klubsorozat	2021.évben Csértőn zajlott le a szülők akadémiaja.

Város részek vetélkedőjén részvétel	Radován téren, 2022. augusztus 12-én 16:30-20:00-ig. Körülbelül 25 gyermek vett részt a játszóházban. Mozi parkban, 2022. augusztus 26-án 16:30-20:00-ig. Körülbelül 20 gyermek vett részt a játszóházban. Készítettünk könyvjelzőt, többféle csipeszfigurát, többféle hűtőmágnest, lehetett színeznit, rajzolni	
-------------------------------------	--	--

Élelmiszer adomány osztás

2015. novemberében együttműködési megállapodást kötöttünk a Magyar Élelmiszer Bankkal, melynek keretében minden héten hétfőtől péntekig átvesszük a TESCO áruházban előző napról megmaradt pékárut és ezt napi szinten kiosztjuk a rászoruló családok, egyének között. 2016. márciusa óta a zöldség-gyümölcs árut is minden hétköznap elszállítjuk a TESCO áruházból és kiosztásra kerül a rászorulóknak között. 2022.06.20.-tól a Penny Market áruházból is átvesszük napi szinten a mentett élelmiszereket

2021.01.02.- 12.31-ig kiosztott adomány mennyisége: Összesen 11887,3 kg

Adományban részesülő/ fő	11771 fő – halmozott adat
Pékáru	5439 kg
Zöldség - gyümölcs	6259 kg
Vegyes	189,3 kg

A Magyar Élelmiszerbank által kajaánlott adományok, melyekért személyesen mentünk fel Budapestre:

Dátum	kg	adományban részesülők Fő	adomány megnevezése
2021.06.03.	482	317	zöldborsó, kukorica konzerv, szeletelt szalámi, élesztő, rágó, nedves törölkendő, baba popsi krém, arc pakolás, legó játék
2021.07.02.	116,305	80	édesszáj - sportszelet, boci nyuszi, xixo tea, tic-tac cukorka
2021.09.29.	244,4	207	chilisbab, paradicsomos bab konzerv, zöldborsó konzerv, szarvacska tészta, abonett kenyér
2021.10.07.	138,6	528	mini vajkrém (ez az adomány Barcsról érkezett a Hajdú tejüzemből)
2021.11.08	436,663	306	bab, kukorica konzerv, snack, pudingpor, milupa tejpép és bébiétel, ariel mosókapcsula
2022	80,132	100	édesszáj- coca cola, orbit rágó, sport szelet,
2022.08.23.	-	-	1200 darab bélelő fólia átvétele
Összesen:	842,705	1538	

A 2021.11.19.-21.-ig 6. alkalommal megrendezésre kerülő karácsonyi adománygyűjtésen a TESCO áruházban az eddigi legjobb eredményt érték el és az eddigi legnagyobb mennyiségű adományt gyűjtöttük önkéntesek segítségével is igénybe véve, ami összesen 1004 kg volt. Ebből 100 család részesült karácsonykor, illetve a Hajléktalanok Átmeneti Szállásának és a Családok Átmeneti Otthonának lakói.

Jelenleg 16 család 27 fővel család részesül napi szinten adományba. Családok Átmenti Otthonából 15 fő, Átmenti Szállásról további 14 fő részesül adományban. Nagy segítséget jelentett idén, hogy az élelmiszer bank rendelkezésünkre bocsájtott pályázat útján 1200 db bélelő fóliát ami a napi szintű élelmiszermentéshez nélkülözhetetlen.

A Magyar Élelmiszerbank által kajaánlott adományokból a szolgálat ellátási területébe tartozó 29 település közül, mindenhol volt olyan rászoruló család, akik részesültek adományban.

5. Családgondozás hatósági intézkedéssel érintett családok kapcsán

A családsegítőnél jelentkezett új ügyfelek többsége nem spontán érkezik, hanem valamely hatóság vagy jelzőrendszeri tag jelzi. Leggyakoribb a rendőrségi jelzés. A Család- és Gyermekjóléti Központ felkérésére, Járási Gyámhivatal és a bíróságok számára környezettanulmányokat készítünk. A környezettanulmány felvételekor részletes mély interjút készítünk. A családokkal legtöbbször a jelzőrendszeri tagoktól érkezett jelzések alapján kerültünk kapcsolatba. A gyermekekkel/családjaikkal, havi rendszerességgel minimum három alkalommal tartjuk a kapcsolatot, szükség esetén gyakrabban. Esetkonferencia, esetmegbeszélések a családok esetvitale kapcsán összesen 30 alkalommal került sor. Védelembe vételi javaslatra a Központ esetmenedzserei felé 16 esetben került sor. A problémátípusok, melyekkel kezdeményezni kellett a javaslattevőt, a gyerek súlyos magatartás zavara, nevelési problémák szülők részéről, illetve fizikai bántalmazás. Amennyiben a gyermek családjában lakhatási, ellátási, gondozási krízishelyzet lép fel, mely előreláthatóan rövid ideig tart, a gyermek, illetve családja ellátásáról a családok átmeneti otthona, vagy a gyermekek átmeneti otthona gondoskodik. A családok átmeneti otthonában történő gondozás célja, hogy a család a legrövidebb idő alatt képessé váljon lakhatását önállóan megoldani. Hatósági intézkedéssel gondozott családok esetében leggyakrabban tanácsadásra, információnyújtásra vagy a speciális szolgáltatás igénybevételének a kontrollálására kerül sor, összesen 26 hatósági intézkedéssel gondozott család esetében végeztünk ilyen tevékenységet. Ideiglenes hatályú elhelyezésre 1 család 4 gyermeke esetében készült javaslattevő. A prevenció tevékenységei során valamennyi hatósági intézkedéssel gondozott családdal kapcsolatba kerülünk. A 15/1998 (IV.30.) NM rendelet 9. § (1) k, pontja értelmében 2022. február 24-én megtartottuk az éves szakmai tanácskozást, melyen a jelzőrendszer tagjai vettek részt. Képviseltették magukat az óvodák, iskolák, védőnői szolgálat, járási gyámhivatal, Rendőrkapitányság, családi összekötő tiszt, a Szociális - és Gyámhivatal gyermek és ifjúságvédelmi koordinátora, BMGYK.

6. Adósságkezelési szolgáltatás

A lakhatás biztonságának erősítése, az eladósodás további megakadályozása érdekében **A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényből kivették az adósságkezelési szolgáltatást, de Szigetvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete saját jogkörben megszavazhatta, hogy települési támogatásként tovább folyósítja, mint támogatást. Rendeletet alkottak róla, mely a 3/2015. (II.26.) önkormányzati rendelete lett.**

Ez egy olyan szociális gondoskodási forma, amely egyrészt lakásfenntartással, másrészt hátralék felhalmozódás esetén lakhatást segítő természetbeni ellátással van összekötve. Lényeges eleme, hogy a jogalkotó az adósságrendezésre szolgáló természetbeni támogatás folyósítását egy szociális szolgáltatáshoz, az adósságkezelési tanácsadáshoz rendeli.

Személyi feltételek:

Egy fő családsegítő munkatárs, adósságkezelési tanácsadó végzettséggel látja el a feladatot.

Adósságkezelési tanácsadás tapasztalatai a 2021/22-es évben:

A szolgáltatást igénybe vevők száma 2021/22-es évben.

2021	jan.	febr.	márc.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.	nov.	dec.
régi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
új	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2022	jan.	febr.	márc.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.	nov.	dec.
régi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
új	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

A 2015-ös rendeletmódosítás következtében egyre csökkenő tendenciát mutatott a kliensszám és ez a 2020-as évben is folytatódott, oly annyira, hogy az év utolsó negyed évében nem volt adósságkezelési szolgáltatásban részesülő kliens. A 2021-es évben nem kötöttem egy családdal sem együttműködési megállapodást.

A szolgáltatás igénybevételének lecsökkenése mögött a szolgáltatók szankcionálása áll. Amióta az ivóvíz szolgáltatás a BARANYA – Víz Zrt. Mohácsi Üzemigazgatóságához került, sokkal szigorúbb a szankcionálás. A helyi szolgáltató nagyon hagyta elszaladni a hátralékokat, nem szankcionált, vagy csak már nagyon későn és ritkán. A Mohácsi

Üzemigazgatóság a hátralékos ügyfelek eseteiben, korlátozta a szolgáltatást. Annak elkerülése érdekében, hogy ne kerüljön szűkítésre vagy kikapcsolásra a szolgáltatás. Hátralékos ügyfeleknél leszűkítik a vízszolgáltatást és addig nem veszik le a szűkítőt, amíg nem rendezik a hátralékukat, így kénytelenek fizetni a szolgáltatást.

Az E-On Energiaszolgáltató Kft., pedig előrefizetős mérőórákat szerel fel a hátralékos ügyfeleknél. Ezáltal biztosított a szolgáltatás folytonossága és a feltöltés összegéből vonja folyamatosan a fennlévő hátralékot, amíg el nem fogy. A Kisváros NonProfit Kft. a magas lakbérhátralékoknál alkalmazza a kilakoltatást, mint szankciót.

Szolgáltatás iránt érdeklődők száma (új):	7 fő
Megkötött együttműködések száma	0 fő
Ebből előzetes együttműködési szakaszban lezárt esetek	0 fő
Ebből adósságcsökkentési támogatás megítélése	0 fő
Az adósságcsökkentési támogatás megítélése után lezárt sikeres esetek (2019-ről)	0 fő
Az adósságcsökkentési támogatás megítélése után lezárt sikertelen esetek	0 fő
Jelenleg folyamatban lévő	0 fő

A tárgyévben az adósságkezelési szolgáltatás iránt érdeklődők száma: **10 fő** volt.

Ebből **0** főnél kötöttünk együttműködési megállapodást.

Nem ítélte meg az Önkormányzat települési támogatásként adósságcsökkentési támogatást.

Tárgyévben **10** esetben nyújtottunk **adósságkezelési tanácsadó szolgáltatást**.

II. Család- és Gyermejjóléti Központ

1. Igénybe vevők jellemzői

Az eltelt időszakban Szigetvári Járás területén a 771 fő vette igénybe a központ szolgáltatásait, ők jogerős hatósági intézkedéssel és speciális szolgáltatásokat igénybe vevő személyek. Az ellátandó célcsoportot elsősorban a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek és családjaik alkotják. A szociális segítő tevékenységgel már nem kezelhető, veszélyeztetett kiskorúak esetében védelembe vétel elrendelésre került sor. A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében a család- és gyermejjóléti központ, a szolgáltatásait a gyámhatóság, illetve a bíróság határozata alapján biztosítja. A Központ a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő egyéni gondozási-nevelési terv alapján folytatja a segítő tevékenységet.

Az elmúlt időszak esetszámai, a gyerekeknél, családoknál és a köznevelési intézményekben tapasztalt problémák köre számottevően nem változott, viszont azok mélysége, a bántalmazások mértéke, drámai mértéket kezd ölteni. A hagyományos szociális munka eszközei, a rendszer teherbíró képessége és a jogszabályi környezet sok esetben kevés, rosszabb esetben tovább nehezíti a sikeres esetkezeléseket, a valódi célok elérését. Ez a folyamat jól leképezi a társadalomban jelen levő átláthatatlanságot, kiszámíthatatlanságot és bizonytalanságot. **A kollektív társadalmi szorongás mértékét csupán becsülni lehet a világjárvány, az ukrán-orosz háború és az energiaválság óta viszont mérhetően látszik, hogy mindez folyamatosan növeli a gazdasági és társadalmi ellentéteket és egyenlőtlenségeket: a marginalizált rétegek helyzete nagyobb mértékben romlott-romlik, amit következményei is növelnek.**

Egyre nagyobb a digitális szakadék, akiknek rendelkezésére áll a megfelelő tudás és technika, és azok között, akik kiszorulnak mindenből. További probléma a lifelong learning szemlélet és az ehhez való motiváció hiánya is a hátrányos helyzetű rétegeknél, ami elengedhetetlen az aktív munkaerő piacra való bejutáshoz és a tartós ott maradáshoz. Míg korábban ez jellemzően az iskolarendszerű oktatásra korlátozódott, addig az élethosszig tartó tanulás ma már átfog minden olyan tervszerű tanulási tevékenységet, legyen az formális, nemformális, vagy informális, melynek célja ismeretek szerzése, illetve készségek és kompetenciák fejlesztése. Az öngondoskodás és a felelősségvállalás hiánya növekvő tendenciát mutat, ami begyűrűzik a családok életvitelébe és a szülői kompetenciák hiányába, és a családi keretek a szabályok erkölcsi normákon túli flexibilitását eredményezi.

A legsérülékenyebb csoportok a rossz egészségi állapotúak, az alacsony végzettségűek, valamint a kisebb településen élők. Mindezen jellemzők markánsan leképezik a járás ellátási területét, növelik és mélyítik az itt élő családok problémáit. A szociális szektorban ezért szükségserűvé-elengedhetetlenné vált az egyéni és a szakmai reziliencia, és a szakmai következetesség. Míg az első az adekvátabb esetkezeléseket, a második az objektív szakmai munkát és annak a minőségét segíti elő. A járvány hullámai és a hozzájuk kapcsolódó intézkedések jellemzően azóta is nehezítik a szakmai kooperációkat és lassítják az ügymeneteket. A közel két éve tartó helyzetben ugyan már kialakultak az új metódusok, viszont maga a szakember, és a szakmai elhivatottsága hangsúlyosabb szerephez jutott, hogy komplex szolgáltatást és segítséget kaphassanak az arra rászorulóknak.

A Központhoz beérkezett jelzések megoszlása:

Az Intézmény a jelzőrendszeri tagokkal szoros együttműködést alakított ki az elmúlt években, mely jó munkakapcsolat fenntartására törekedtek a tárgyévben is. Bölcsődék-óvodák-iskolák esetében állandó kapcsolattartók keresik fel havonta az intézményeket. Védőnőkkel szükség esetén közös családlátogatás szervezése során valósul meg az együttműködés. A család, szakemberek közötti játszmázását esetmegbeszélőkkel, esetkonferenciákkal védik ki a családdal kapcsolatban álló kollégák.

A családokkal legtöbbször a családsegítő munkatársak javaslata alapján kerültünk kapcsolatba. A legtöbb jelzést a helyi hatóságoktól kaptuk (Rendőrség, Önkormányzat, Jegyző, Gyámhivatal), melynek aránya az összes beérkező jelzés 73 %-volt. Az elmúlt évhez képest emelkedő tendenciát mutat. *Ezek a jelzések a már gondozott családok ügyében érkeznek hozzánk.* Magas a köznevelési intézmények által küldött jelzések száma 14 % , melyek többnyire az iskolai, óvodai hiányzásokhoz kapcsolódó jelzési kötelezettségből áll. 4 % csökkenés a digitális oktatásnak köszönhető.

A gyermekekkel/családjaikkal, havi rendszerességgel tartjuk a kapcsolatot, szükség esetén gyakrabban.

	Megnevezés	Küldött jelzések száma
1.	Egészségügyi szolgáltató	17
2.	Ebből védőnői jelzés	16
3.	Napközbeni kisgyermekes ellátást nyújtók	-
4.	Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat (CSGYJSZ,gyerekház,CSÁO)	10
5.	Átmentő gondozást biztosítók	1
6.	Menekülteket befogadó állomás, átmentő szállás	-
7.	Köznevelési intézmény	33
8.	Rendőrség	46
9.	Ügyészség, bíróság	1
10.	Társadalmi szervezet, alapítvány	2
11.	Áldozatsegítés, kárenyhítési feladatokat ellátó szervezet	-
12.	Pártfogó felügyelői szolgálat	9
13.	Állampolgár	1
14.	Önkormányzat (jegyző), gyámhivatal	151
15.	Munkaügyi hatóság	
16.	Összesen	271

2. Az esetmenedzseri tevékenység

Az esetmenedzserek – kivéve a szociális diagnózist készítő esetmenedzsereket – olyan családokkal és kiskorúakkal dolgoznak együtt, akik a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó valamely hatósági intézkedésben érintettek. Éppen ezért a munkájukban nagyfokú a leterheltség, ami nem számszakilag mérhető és mérendő, hanem az esetek minőségi jellemzőiben: a hozzájuk kerülő ügyek gyakorta hosszas előzménnyel rendelkeznek, ahol valamilyen okból kifolyólag a családsegítés nem tudta a kiskorúak veszélyeztetettségét nemhogy megszüntetni, de mérsékelni sem. Gyakori az is, hogy az esetmenedzserek olyan sokproblémás, komplex ellátást és rálátást igénylő, súlyos problémákkal küzdő családokkal dolgoznak, melyek esetvitele szellemileg és lelkileg igen megterhelő, mindemellett – mivel itt hatósági ügyekről beszélünk – a döntések meghozatala is alapos, több szempontú megfontolást igényel, és ennek felelőssége és következménye mind az esetmenedzsereket terheli: a gyermek, a család további sorsa.

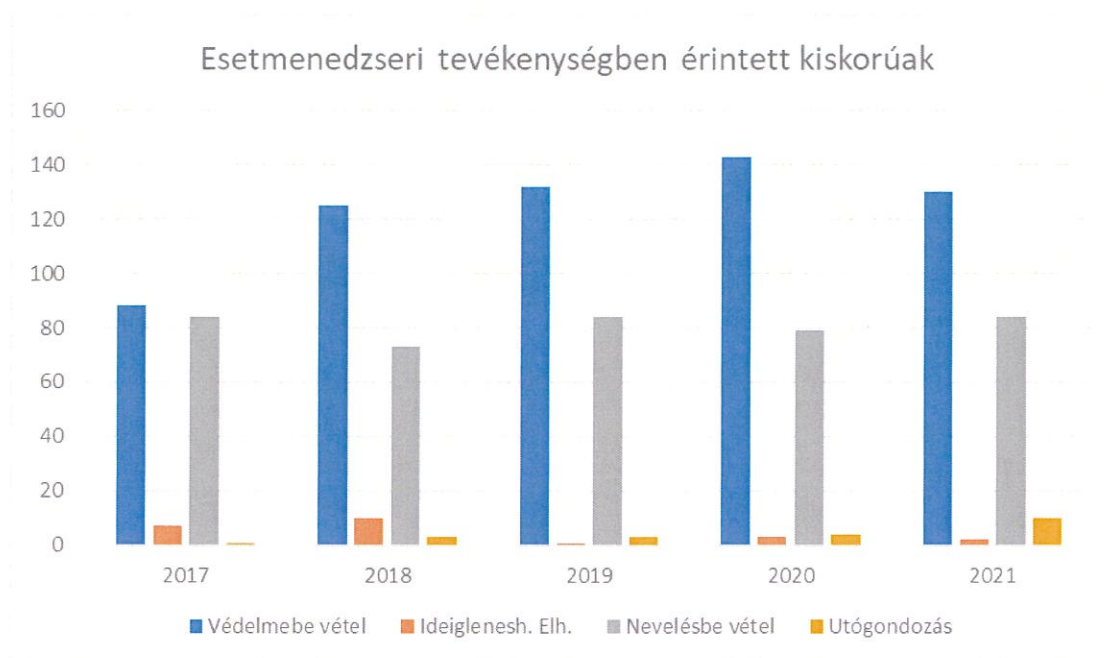
A hatóságok jellemzően a felelősséget áthárítják a gyermekjóléti alapellátásra és sok év után is egyértelműen látszik, hogy örök hivatkozási és felelősségi alap maradunk. Ennek a folyamatnak a végkifejlete maga a döntés, vagyis határozat, melynek indoklása a felelősség áthárítását gyakorta érződik.

Fontos lenne a prevenció és korai felismerés, korai beavatkozás szakmaiságának, tudatosságának, célzottságának és terhelhetőségének javítása.

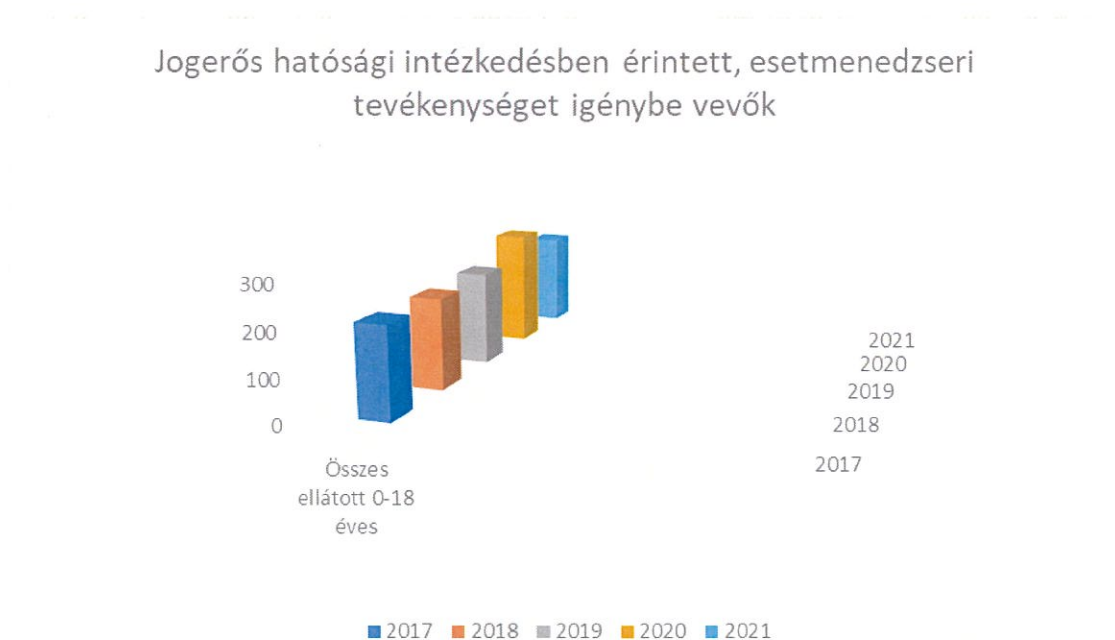
A veszélyeztetettség felderítésének egyik feltétele a lakóterületen élő népesség életkörülményeiről, problémáiról való ismeretek birtoklása. Ezek a lakóterületen élő gyermekek problémáit, lehetőségeit, szocializációját meghatározó tényezők, melyek ismeretében meghatározható a gondozási terv, mely a gyermekek egészséges fejlődését biztosító beavatkozási mód meghatározását segíti elő.

0-18 éves gondozott gyermekek helyzete:

Hatósági intézkedés keretében 209 gyermeket gondoztunk.

Az ellátási terület demográfia adataiból kitűnik, hogy az ellátási területe a 0-18 éves korú gyermek létszáma csökkenő tendenciát mutat, ennek ellenére ez a tendencia az ellátottak létszámában markánsan nem észrevehető. Az esetmenedzserekhez tartozó kliensek száma a védelembe vett gyermekek körében a legmagasabb, ez az elmúlt három évben növekvő tendenciát mutatott, 2021 évben számuk kis mértékben csökkent. A nevelésbe vett gyerekek száma arányaiban az elmúlt években szinte azonos, a jelenlegi adat a négy évvel ezelőtti adattal megegyezik.

Az esetmenedzseri tevékenységben egyre több a már mentális betegséggel küzdő, vagy annak jeleit mutató kliens. Számukra igen problémás segítséget találni, hisz a gyermek- és felnőtt ellátórendszer hiányos, kevés kapacitással bír, sokára lehet időpontot kapni, nincs valódi, adekvát és hatékony terápiás megsegítés. Ha van is, és ebben van változás az elmúlt évtizedben, azért nem ritka ma sem a terápiákkal, pszichológusokkal és pszichiáterrel szembeni ellenállás, a különböző okokkal való hárítás.

A családon belül történt bántalmazásokkal kapcsolatban javarészt verbális, lelki bántalmazásokról, sőt lelki terrorról tudunk, ezek száma növekedni látszik. A félelmen élő embereknek nagy szüksége lenne jogi képviseletre a bíróságon, amit ők maguk a legtöbbször nem tudnak megfizetni. Továbbra is jellemző, hogy az elhelyezett menekülő szülők részben egzisztenciális okokból, a további biztos lakhatás megoldatlansága miatt visszatérnek a bántalmazóhoz. Vagy el sem mennek, és egy kiégett, rideg kapcsolatban továbbra is kényszerűen együtt élnek velük, belenyugodva a testi-lelki kiszolgáltatottságba, vagy egymásnak idegenekként nevelik gyermeküket. Tapasztaljuk azt is, hogy a bántalmazások még mindig sokszor nem kerülnek felfedésre, azokat csak sejtjük, mert érzékeljük valamelyik fél fenyegetett helyzetét. Az is előfordul még, hogy a bántalmazást a környezet jelzi, akkor is előfordult ez, amikor volt rendőri intézkedés.

A gyermek bántalmazását leginkább a válással-gyermekek elhelyezéssel kapcsolatban tapasztaljuk. Ezekben az esetekben az egyik probléma, hogy valamelyik szülő nem egyezik bele a pszichológiai megsegítésbe, vagy maga a pszichológus nem vállalja a gyermek megsegítését arra hivatkozva, hogy amíg a szülő nincs stabil pszichés állapotban és nincs végleges döntés, addig a gyermekkel nem dolgoznak. Sajnos ezekben az esetekben a szülők későn, vagy nem fognak olyan pszichés állapotba kerülni, hogy ez megtörténjen, az elhúzódó, elmérgesedő válásokkor olyan mélyen sérülnek.

Családon belüli gyermekbántalmazás körében egyre több alkalommal tapasztaljuk, hogy életviteli problémák okán vagy szülői motiváció hiányában a szülők gyermeküket bántalmazzák lelkileg, amely abban is megmutatkozik, hogy a "terhet", jelentő gyermekről „lemondanak”, vagy nevelő célzattal ezzel fenyegetik és eljárást kezdeményeznek. Az is előfordult, hogy három, négy gyermekből csak egyről kívánt az édesanya lemondani aki más édesapától származott, mint később elárulta „gyűlölködés miatt „- Ilyen esetben már több alkalommal tettek kollégáim feljelentést kiskorú veszélyeztetése miatt és szakmaközi megbeszélést kezdeményeztünk a Rendőrkapitányság és a Szigetvári Járásbíróság ügyészi hivatalával. Ezek az esetek a kollégákat is megterhelik érzelmileg.

Minden kolléga tapasztalta az elmúlt évben a kortárs erőszak eseteinek növekedését. Ezek megtörténtek iskolán belül és azon kívül is. Azt tapasztaljuk ugyanakkor, hogy maguk az intézmények nem tudnak hatékonyan fellépni, tenni a kortárs bántalmazás vagy intézményi abúzus ellen, és sejtethető, hány eset marad rejtve, felfedetlenül. Ezekre az esetekre iskolai szociális munka keretei között és az ifjúsági klubban prevenciók foglalkozás sorozatot dolgoztunk ki.

Hatósági intézkedésekhez (javasolt és jogerős) kapcsolódó tevékenység és az érintettek száma

	Hatósági intézkedéshez kapcsolódó tevékenység	Hatósági intézkedéshez kapcsolódó tevékenység keretén belül érintettek (nem halmozott adat)
Szociális segítő tevékenység	1042	43
Esetkonferencián szervezése, azon való részvétel	28	20
Esetkonzultáció	57	8
Esetmegbeszélés	3	3
Egyéni gondozási nevelési terv készítése	74	43
Első védelemben vételi tárgyaláson való részvétel	8	12
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel Nevelésbe vétel	9	9
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel Védelemben vétel	22	13
Elhelyezési tárgyaláson való részvétel	1	1
Egyéb hatósági tárgyaláson való részvétel	-	
Családlátogatás	971	58
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	18	15
Környezettanulmány készítése önállóan	61	19
Egyéb (adomány)	33	11
Összesen	2327	255

3. Hatósági eljárások

A gyermekvédelmi törvény változásai alapján a jogalkotó, egy hatóság hatáskörébe helyezte a hatósági intézkedéseket. Így a Baranya Megyei Kormányhivatal Szigetvári Járási Hivatal Járási Gyámhivatalának hatáskörébe kerültek a hatósági eljárások lebonyolítása. A hatósági eljárásra tett javaslatokat a szolgálatok 2016. január 1.-től a Központok felé továbbítják először.

Az alább felsorolt rizikófaktorok az ellátás, és kiemelten a megelőzés szempontjából fokozott figyelmet érdemelnek.

Családi körülmények:

- erőszak a családtörténetben (a szülő bántalmazott vagy elhanyagolt gyermek volt),
- erőszak a családban (elfogadott a verbális és fizikai erőszak),
- bűncselekmény(ek) elkövetése családtagok részéről,
- szegénység, hajléktalanság, munkanélküliség,
- egyedülálló, különélő szülők, mostohaszülő, bizonytalan kapcsolódású partner, - a család diszfunkcionális működése,
- zavarok a családi kapcsolatrendszerben,
- elszigetelt család,
- szüléskor az anya 18 évesnél fiatalabb,
- az anya rövidebb-hosszabb időre külön él a gyermektől,
- a szülő és a gyermek temperamentuma közötti diszharmónia.

A szülő személyiségével összefüggő problémák:

- közömbös, túlaggódó, intoleráns a gyermekkel,
- éretlen, vagy sérült személyiség, mentális betegség,
- kötődési problémák,
- alkohol-, drogfüggőség, deviáns magatartás,
- a szülőnek a saját szüleiével rossz vagy ambivalens kapcsolata volt,
- a szülő is bántalmazott gyermek volt,
- a szülő gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedett.

A gyermekkel kapcsolatos tényezők:

- nem kívánt vagy titkolt terhességből született gyermek,
- koraszülött, kis súlyú gyermek,
- az újszülöttet több mint 24 órára elválasztották az anyától,
- két gyermek születése között kevesebb, mint 18 hónap telt el,
- fogyatékkal élő, illetve krónikus beteg gyermek,
- nyugtalan, nehezen megnyugtatható, síró csecsemő,
- magatartási, tanulási zavarral küzdő gyermek,
- szabálysértés(ek), bűncselekmény(ek) elkövetése a gyermek részéről

Hangsúlyozni kell, hogy több rizikófaktor együttes jelenléte sem vezet szükségszerűen bántalmazáshoz, elhanyagoláshoz. Nagyon kedvezőtlen körülmények között is élnek gyermekek harmonikus, szerető, védelmező légkörben, ugyanakkor optimálisnak látszó és kiegyensúlyozott családban is megtörténhet a gyermek elhanyagolása, lelki és /vagy fizikai bántalmazása.

3.1. Védelembe vétel

Amennyiben alapellátásban nem kezelhető a családban fennálló probléma, a gyermekek gondozását védelembe vétel keretei között folytatjuk, mely során gyámhatóság kötelezte a szülőket/gyermeket kötelezettségeik teljesítésére. A hatóság által jóváhagyott gondozási-nevelési terv teljesítésében az esetmenedzserek és a családsegítő munkatársak közösen segítenek a családoknak egyéb segítő szakemberek bevonásával. A tárgyévben 123 gyermeket gondoztunk védelembe vétel keretei között. Egy gyermek esetében sem beszélhetünk két éve fennálló védelembe vételről. A veszélyeztetettség megszüntetése érdekében rendszeresen tájékozódnak az esetmenedzserek a gyermekkel kapcsolatban álló intézményeknél, a gyermek fejlődéséről, a család együttműködéséről, szükség esetén esetkonferenciát szervezett, hogy tisztázza a gyermekkel kapcsolatos feladatokat. A védelembe vétel felülvizsgálatára évente kerül sor, szükség esetén rendkívüli felülvizsgálatot kezdeményezhet a családgondozó.

3.2. Ideiglenes hatályú elhelyezés

A gyermekek ellátását, gondozását súlyosan veszélyeztető körülmények fennállása esetén, mely megoldása a gyermek saját családjában nem kezelhető és a gyermek, sürgős elhelyezésére van szükség, javaslatot tesz a szolgálat az ideiglenes hatályú elhelyezésre.

Öt gyermeket kellett a veszélyeztetettség mértéke miatt azonnali hatállyal kiemelni. Az elhelyezett gyermek családjában súlyos krízishelyzet lépett fel, mely indokolta az elhelyezést.

3.3. Nevelésbe vétel

Tapasztalataink szerint az olyan családokban, ahol mindennapi a létfenntartásért a küzdelem, hamar belenyugszanak, hogy a gyermek szakellátásban nő fel. Általában véve is egy, maximum két év után szinte esélytelen a hazagondozás, elvesz a családban a motiváció, megszokják az új életet, a nehéz helyzetben ez akár racionalitáson is alapulhat. Ezért gyakorta nem a hazagondozás körül folyik a velük végzett szociális segítőmunka, hanem a kapcsolattartás finomítása körül.

Általában elmondható a két hatósági eljárással kapcsolatban (id, nevelésbe vétel) az elhúzóadás, van, amikor ismerjük az indokait (bár szakmailag óriási kérdőjelek vannak bennünk annak indokoltságát tekintve), és gyakorta nem ismerjük, legfeljebb sejtjük az elhúzóadó eljárások okát. Ezek az elhúzóadások volt, hogy hónapokat jelentettek súlyos veszélyeztetés esetében is. Joggal merül fel a kérdés, hogy a gyermek érdeke hol van? Ez általában is igaz minden ilyen vagy olyan okból elhúzóadó eljárásra.

Nevelt gyermekek száma: 73 gyermek, ebből utógondozott gyermek 8

3.4. Pártfogás, megelőző pártfogás

• MEGELŐZŐ PÁRTFOGÁS

2021. évben 44 esetben készült környezettanulmányt a szigetvári térség területén, három esetben gyermekkorú elkövető esetében. A bűnismétlés kockázatát 21 esetben magasra értékelt volt, 11 esetben közepesre, és 12 alkalommal alacsony fokúra.

A vagyon elleni bűncselekmények száma csökken, ugyanakkor az erőszakos jellegű cselekmények száma erős emelkedést mutat a fiatalok körében, nevelésbe vétel hatálya alatt álló fiatalok számát tekintve 6 fő esetében jártunk el. 5 fiatal tekintetében volt lehetőség a megelőző pártfogás elrendelésére, 12 esetben tettünk javaslatot a védelembe vételre (vagy állt vvt hatálya alatt a fiatal). A megelőző pártfogás kapcsán általánosságban elmondható, hogy a fiatalok és a törvényes képviselők vagy nem működnek együtt, vagy csak látszólagos az együttműködés részükről.

• PÁRTFOGÓ FELÜGYELET

Büntetőjogi pártfogó felügyelet hatálya alatt 9 fő fiatalkorú áll, esetükben az együttműködés (többnyire) megfelelő, 2 fő van, aki teljesen kivonta magát az együttműködés hatálya alól. Javítóintézetben két fiatal volt, akik a tavalyi évben nagykorúvá váltak, mindketten ideiglenes elbocsátás hatálya alatt állnak (a tényleges büntetés kitöltését megelőzően ideiglenes hatállyal elbocsátották őket).

Egy fiatalkorút tudnék kiemelni, aki 15 éves kora ellenére visszatérően büntetőügyekbe keveredik, több, mint 10 esetben indult ellene büntetőeljárás, legutóbbi vádirata alapján az Ügyészség javítóintézeti nevelés kiszabását kérte vele szemben, 2 évre, de folyamatban van több büntetőügyének egyesítése is még. Jelenleg is felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatt áll, de nem működik együtt.

A pártfogóktól 9 jelzés érkezett a központhoz. Jelzése esetén a pártfogó felügyelet elrendeléséről tájékoztatnak minket, vagy tájékoztatást kérnek az általunk gondozott gyermekről, akinek a felügyeletét rendelték el. 2019/20 évben megelőző pártfogás keretében együttműködtünk a pártfogó felügyelővel 2 esetben elrendelt megelőző pártfogás kapcsán. Jogszabályi háttér:

- A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 91/N. § (2)-(3) bekezdése,
- a Pártfogó Felügyelői Szolgálat tevékenységéről szóló 8/2013.(VI.29.) KIM rendelet (a továbbiakban: Pfr.) 19/H. § és 19/K. § (1) bekezdése,
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: NMr.) 18/B. §, 22.§ (2a) bekezdés.

Védelembe vétel mellett összesen 12 db ügyben rendelte el a Szigetvári Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály a megelőző pártfogást.

3.5.Családba fogadás

Az új Ptk.-ban a szülői felügyeleti jog szünetelésének szabályai közé bekerül a családba fogadás intézménye.

A gyámhatóság akkor járulhat hozzá ahhoz, hogy a gyermeket más, a szülői felügyeletet gyakorló szülő(k) által megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza és nevelje, ha a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte vagy más családi ok ezt indokolttá teszi, illetve, ha a családba fogadás a gyermek érdekében áll. 32 családba fogadott gyermeket gondoztunk. A családba fogadó gyám ezekben az esetekben döntő többségében a nagyszülő vagy közeli hozzátartozó személyben kerül kirendelésre.

Hatósági Intézkedéssel gondozott gyermekek /családok

		Védelembe vétel	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Utógond.	Összesen	ebből lány.
Össz. fiú lány	0-2	11	3	13	2	29	16
	3-5	26	1	9		36	20
	6-13	46	1	23	2	72	37
	14-17	40	-	28	4	72	32
	18-	-				-	-
Össz.		123	5	73	8	209	
Ebből lány		56	3	40	3	102	
Család		62	2	47	5	123	

A családsegítő munkatársak a hatósági intézkedés javaslatát a központok felé továbbítják először, majd egy esetmegbeszélést követően a segítő társszakmák bevonásával az esetmenedzser a javaslatot továbbítja a gyámhivatal felé. Az ideiglenes hatályú elhelyezésre vonatkozó javaslatot is, majd az esetmenedzser a Járási Gyámhivatal felé küldi meg a javaslatát az általa kiegészített információkkal. Kivétel képeznek ez alól a súlyos veszélyeztetettség kapcsán történő eljárás, amikor a szolgálat közvetlenül a hatósághoz juttatja el javaslatát a gyermek érdekében a Központ tájékoztatása mellett. A gyámhivatal jelentős túlterheltsége, időnként érezhető a különböző eljárások lefolytatásában.

Súlyos bántalmazás vagy életet veszélyeztető helyzet, sérülés észlelése esetén – akár saját családjában nevelkedő, akár a Gyvt. alapján átmeneti gondozásban részesülő, ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett,

vagy gyermekvédelmi szakszolgáltatással érintett gyermekről van szó – valamennyi jelzőrendszeri tag, a gyermekvédelmi gondoskodásban dolgozó személy kötelessége hatósági intézkedést kezdeményezni.

Bűncselekménnyel érintett kiskorúakra vonatkozó családgondozás tapasztalatai

A szabálysértési eljárás megindítására, nem minden esetben iskolai mulasztás okán volt szükség. Az alábbi ügyekben *garázdaság, lopás súlyos testi sértés, bűncselekmény* miatt indult büntető eljárás a fiatalkorúak ellen. Ezekben az ügyekben vagy már védelembé vétel keretében folyt a gondozás vagy védelembé vételre elrendelésére került sor.

Kockázati tényezők, okok a bűnelkövetés hátterében:

- Kortársak negatív befolyása, deviáns baráti kör
- Helytelen szülői nevelés, szülői felügyelet, odafigyelés hiánya
- Nélkülözés, szegénység, rossz anyagi, szociális körülmények
- Indulatkezelési problémák

	Összesen (fő)	Ebből		
		alapellátásban gondozott *	védelembé vétel mellett gondozott *	megelőző pártfogás mellett gondozott*
14 év alatti bűnelkövetők száma összesen:				
14 év alatti szabst. elkövetők száma		-	3	-
14 év alatti bűncs. elköv. száma össz.:		-	2	1
14-18 éves bűnelkövetők száma összesen				
14-18 éves szabst. elkövetők száma		-	8	2
14-18 éves bűncs. elköv.száma össz.:		-	16	11

A bűncselekmény és szabálysértés elkövetésének okai általában a kamaszkori viselkedéskultúrához, az identitás kereséshez kapcsolódóan alakulnak ki jellemzően a rossz családi és szociális környezetben nevelkedő fiatalok körében. A gyermekek kiemelt kockázatú csoportot jelentenek óvatlanságuk és hiszékenyséjük miatt. A kortárs csoport nyomására hajlamosak olyan cselekmények csoportos elkövetésére, amelyek következményeivel nincsenek tisztában. A bűnelkövető kortárs csoportokban az az igen veszélyes, hogy a szocializáció, a társadalmi vagy felnőtt élet integrációs terepeivé válnak, és ez leginkább az oktatási rendszerből már így vagy úgy kiesett gyerekek esetében jellemző. Ilyenkor tapasztaljuk, hogy az elkövetett cselekmény súlyosságát sem a szülő, sem a gyermek nem érzékeli, elbagatellizálja, s ehhez az is hozzájárul, hogy az igazságszolgáltatás nagyon lassan működik, az eltelt hosszú idő pedig még inkább erősíti ezt a hozzáállást. Mindeközben lehetőség van újabb cselekmények elkövetésére is.

A családi tényezők tekintetében az alacsony szoció-ökonómiai státusz, a szegénység, bántalmazó és elhanyagoló szülők, családi konfliktus vezethet odáig, hogy gyermek bűncselekményt kövessen el.

Az iskolai tényezők vonatkozásában az iskolai kudarc, a rossz teljesítmény és az iskola iránti kedvezőtlen attitűd vezethet a tankötelezettség megszegésével kapcsolatos szabálysértésekhez, illetve ez esetben nem elhanyagolható oka a következtelen szülői magatartás, illetve a szülői motiváció hiánya, a tanulás és szakmaszerzés elértéktelenedése.

objektív okok:

dezorganizált családi környezet / családi probléma
 alacsony jövedelem, átmeneti pénzzavar
 inadekvát nevelés
 rossz baráti környezet
 iskolai / lakóhelyi konfliktus
 iskolai problémák (osztályismétlés, kimaradás)
 munkakerülő életmód, alkoholista családi környezet

szubjektív okok:

anyagi haszonszerzés

önző szemlélet

bűnözői életszemlélet

agresszivitás

hirtelen felindulás

indulatkezelési problémák

kalandvágy

normaszegés fel nem ismerése

befolyásolhatóság / csábítás

fegyelmetlenség

A gondozási tevékenység során nagy hangsúlyt fektetünk a szabadidő hasznos eltöltésére, mellyel megelőzhető a bűnismétlés. Szigetváron Ifjúsági Klubot, a térségben pedig szülő klubokat működtettünk. Az iskolákban pedig csoportfoglalkozás keretében foglalkozunk az internet veszélyeivel, az iskolai erőszak hatásaival a gyermekeket érintő egyéb problémákkal. *Az ellátási területen sem bűnmegelőzési bizottság sem áldozatvédelmi iroda nem működik. A rendelkezésre álló információk és szóróanyagok segítségével irányítjuk tovább a kliensek az áldozatvédelmi iroda Pécsi kirendeltségére.*

4. A központ speciális szolgáltatások keretében végzett tevékenység és az azokban ellátott személyek

Fogyatékos ügyi tanácsadó-delegált szolgáltatás

A fogyatékos ügyi tanácsadói tevékenység, mint új szolgáltatás a Szociális törvényben és a Gyermekvédelmi törvényben nevesítésre került 2022. január 1-jei hatállyal. Az új szabályok értelmében országos hálózat keretében, az emberi erőforrások minisztere által kijelölt család- és gyermekjóléti központokban nyújtják a szolgáltatást a fogyatékos ügyi tanácsadók. Baranya megyében a pécsi Esztergár Lajos Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és

Központ a feladatra kijelölt intézmény, megkeresésükre ügyfélfogadási időt biztosítunk fogyatékos ügyi tanácsadó kollégájuknak. Intézményünkben havonta egy alkalommal minden hónap első csütörtökén tart ügyfélfogadást a fogyatékos ügyi tanácsadó kolléga. Egy ügyfél jelent meg a kollégánál az eltelt időszakban.

<i>Tevékenység</i>	Speciális tevékenységek száma	<i>Ebből jogerős hatósági intézkedéssel érintett</i>	<i>Központban végzett</i>	<i>Szolgálathoz kihelyezett</i>	Ellátott személyek száma	<i>Ebből jogerős hatósági intézkedéssel érintett</i>	<i>Központban ellátott</i>	<i>Szolgálathoz kihelyezett</i>
Kapcsolattartási ügyelet	28	14	21		14	14	14	
Utcai szociális munka	1				20			
Kórházi szociális munka	34				16			
Óvodai iskolai szociális segítő tevékenység	561				448			
Szociális diagnózis készítése	4				4			
Készenléti szolgálat	4				4			
Fogyatékos ügyi tanácsadás	1	-	-	-	1	-	-	-
Jogi tanácsadás	63		41		41		41	
Pszichológiai tanácsadás	-							
Mediáció	-							
Hátralék kezelési tanácsadás	10		10		10		10	
Csoportmunka	1				5			
Összesen	706	14	72		562	14	65	

4.1 Óvodai és iskolai segítő szolgáltatás

Ez volt a negyedik tanév, amikor a gyermekjóléti központok kötelező feladatként óvodai és iskolai segítő szolgáltatást nyújtanak a köznevelési intézményekben, a Gyvt 40§A (2) pontjának rendelkezése alapján: „A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl óvodai- és iskolai szociális segítő szolgáltatást lát el”
A Központ ellátási területén a szolgáltatás már beágyazódott, mivel öt éve folyamatosan biztosított, 2016 és 2018 között még pályázati forrásokból valósult meg. Szakmai és kapcsolati keretei ezáltal kiforrottak, de mégis flexibilisen követik a változásokat, a felmerülő igényeket, és alkalmazkodnak a világjárványhoz változásaihoz, az ahhoz köthető intézkedésekhez.

Központ ezt a kötelező szolgáltatást 2022-ben 4 kollégával biztosítja, akik jogszabályban előírt szakirányú szociális végzettséggel rendelkeznek, ebből 3 fő osztott munkakörben látja el a feladatot. 2021 szeptemberétől az új kolléga az óvodákban látja el a szociális segítést. A feladat leosztás ilyen irányú átstrukturálása hatékonyabbá tette a szakfeladat ellátását, mert az óvodai szociális segítés keretein belül más problémacsoportokkal találkozunk, mint az iskolákban.

A kollégáknak a kötelező szakfeladathoz előírt 90 órás pilot képzésére még mindig nem került sor, 2022 tavaszán egy előzetes igényfelmérő ívet töltöttünk ki ez ügyben, amely inkább a képzés technikai megvalósítását kívánta feltérképezni. Tavaly 3 fő kolléga munkakörhöz kötött 40 kredit pont értékű online képzésen vett részt a Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft szervezésében a Családi életre és kapcsolati kultúrára nevelés témakörében. A képzés anyaga mind az egyéni esetkezelések, mind a prevenciók csoportfoglalkozások alkalmával jól hasznosítható, egy részét beépítettük az eszköztárunkba. Egy fő kolléga további 20 kredit pont értékű online képzésen vett rész koragyerekkori intervenció témakörében.

A központ ellátási területébe 15 óvoda, 12 általános iskola és egy középiskola tartozik, melyekben az óvodai iskolai segítő szolgáltatást a köznevelési intézményekkel, illetve fenntartóikkal kötött együttműködési megállapodások alapján végeztük. Az ellátott 28 köznevelési intézményben összesen 2927 gyermek van, melyek közül 31% hátrányosan, vagy halmozottan hátrányos helyzetű.(2021.októberi adat)

	Intézmény (db)	Gyereklétszám (fő)	Hátrányos, halmozottan hátrányos gyerekek (fő)
Óvoda	15	756	211
Közüoktatási intézmény	13	2170	705
Összesen	28	2926	916

Az óvodai és iskolai szociális segítő kollégák a gyermekeknek, a családoknak és az intézmény pedagógusainak nyújtanak támogatást a helyi igények és sajátosságok figyelembevételével, a 15/1998 (IV.30.) Nm rendelet 25 § alapján:

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ezek keretében segíti

a) a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,

b) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,

c) a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,

d) a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,

e) prevenciók eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és

f) a jelzőrendszer működését.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást a Központ kollégái meghatározott gyakorisággal és időpontokban végzik a köznevelési intézményekben, a fenntartókkal megkötött együttműködési megállapodások alapján. 2019. szeptember 01-től a jogszabályi előírások szerint intézményenként külön, személyre szóló megbízólevéllel, amit látogatási rend változása esetén megújítunk-aktualizálunk. Az együttműködési megállapodások megkötésére második alkalommal, folytatólágosságot biztosításával került sor. Az új együttműködési megállapodások 2021. február 01-ig léptek életbe. Tartalmilag kiegészültek azokkal a szakmai és kooperációs szempontokkal, amelyek elősegítik, hogy az online oktatási időszakokban is folytatólágosan és preventíven működhessen a szociális szolgáltatás a köznevelési intézményekben. A Szigetvári Tankerületi Központ, mint a járás 12 általános iskolájának a fenntartója és működtetője egy évre írta alá az együttműködést, a járás 15 óvodája két évre, a Pécsi Szakképzési Centrum Zrínyi Miklós Gimnázium Szakgimnázium és Szakközépiskolája határozatlan időre. Az ágazati jogszabályok jogharmonizációjának és az ilyen szoros szakmai kooperáció hagyományának közoktatásbéli hiánya is megjelenik abban, hogy egy, illetve két óvodai és iskolai segítő szolgáltatás célja, a prevención túl, hogy tehermentesítse és segítse a pedagógusokat a szociális jellegű feladatokban, mivel, az iskolai szociális munkás, azon a köztes területen működik, ahol az iskola és a gyermek hatóköre találkozik. Így a pozitív, és a gyerekek érdekeit szolgáló megoldásoknál a szakemberek kooperációs készsége meghatározó tényező. A feladat a világjárvány hatására markánsan kiegészült a digitális oktatásban való közreműködésben. Ez magába foglalja, mind az oktatás, mind a szeparáció okozta mentális segítséget, valamint a családnál felerősödő konfliktushelyzetek megoldását. A tendencia pozitív, de ütemét lelassította a járvány és a szolgáltatásban lévő lehetőségek még mindig nincsenek teljesen kihasználva. A GDPR szerinti adatkezelés és adatkezelési nyilvántartási rendszer 2018-as bevezetése további garancia a szolgáltatásba bevontak személyes adatainak védelmére, de az adatkezelés megsértésével kapcsolatos félelem még mindig jellemző a pedagógusokra, ami negatívan hat ki a szakmai kooperációra. Eltekintve a kísérleti modellektől, mivel csak 2018. szeptember 01-től lépett a kötelezően biztosított szolgáltatások közé. A kölcsönös interakciós viszonyban feladatunk folyamatosan kihangsúlyozni, hogy az **óvodai-iskolai szociális segítő munka igénybevételeknek lehetősége az adott köznevelési intézményben minden gyermek alapvető joga, ahhoz egyforma eséllyel kell, hogy hozzáférjen.** Hangsúlyozása fontos, hogy mindez markánsan bekerüljön a szakmai és a pedagógusi köztudatba. Fontos lenne az erre vonatkozó szakmai érzékenyítés a köznevelési ágazatban, a jó gyakorlatok és a szakmai esetmegbeszélők kiszélesítése, illetve ehhez egy szakmai kooperációs protokoll kidolgozása és annak gyakorlati beágyazódása.

A szakmai tapasztalatcserék tükrében elmondható, hogy az országos gyakorlathoz képest a Szigetvári járásban nagyon pozitív az együttműködésünk a köznevelési intézményekkel, intézményi szinteken adekvánsan reagálunk az igényekre és a problémákra egyaránt. Sajnos tényyszerű az a megállapítás is, hogy a kooperáció mélysége és szakmai tartalma nagy mértékben függ a köznevelési intézményvezetők szakmai nyitottságától, és a szakemberek közti személyes szimpátiától. A világjárvány átforgalmazta az együttműködés minőségét is, ezen két év tapasztalata, hogy előfordulnak olyan helyzetek, amikor a probléma elodázására, a felelősség elhárítására, jó kifogásként használható fel a pandémia, sajnos ez a hozzáállás kumulál és hatványozza a gyerekek hátrányait. Kollégáinknak ezért több esetben nagyobb kihívást jelentett, a pedagógusok vagy a szülők hozzáállásán való változtatás, az érzékenyítés, mint maga az esetkezelés. Több precedens volt rá, hogy először a szakember/ szülő személyes és mentális problémáival kellett foglalkozni ahhoz, hogy képessé tegyük a kooperációra, a gyereket érintő ügygel való foglalkozásra, a helyzet szakmai és nem érzelmi síkon történő kezelésére.

Elmondható, hogy a szolgáltatás iránti igényt befolyásolja a köznevelési intézmények kooperációs attitűdje is, ami a 2022-es év összesítése is megmutatnak. Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás mindennapi gyakorlata köznevelési intézményenként ezért más és más, de sikernek tekintjük, hogy a pedagógusok építenek a kollégák tudására, a kínált programokra, melyet szintén alátámasztanak az adatok. A másik befolyásoló tényező, hogy az egyik kollégánk családsegítő feladatokat is ellátott, így a leterheltség miatt, a kisebb súlyú ügyekre kevesebb kapacitása volt.

	2021 év	2022. év 07.31-ig
Elért gyermekek száma:	2871	1963
Elért szülők száma:	167	8
Elért pedagógusok száma:	774	271

Az egyéni esetkezelések száma a 2021 évben:

	Össz. létszám	Egyéni esetkezelések száma	%
2021 év	2926	233	8 %
2022 év 07.31-ig	2926	203	12 % (az évre vonatkoztatott átlagbecsült érték)

A problémák hátterében azok a meglévő problémák voltak, amiket a COVID19 vírus miatti korlátozások felerősítettek és fixáltak. Jellemzően a társas kapcsolatok hiányai, a családi diszfunkciókból fakadó rendszertelenségek, és bántalmazások kerültek fókuszba, az iskolai nehézségek mellett. Az adatokból látszik, hogy a járványügyi veszélyhelyzet óta fennmaradt bizonytalanságban még inkább fontos, hogy a gyerekek hozzáférhessenek a szolgáltatáshoz és megtaláljuk a pedagógusokkal közösen azokat az új módszereket, online utakat, és aktuális témákat, amikkel folyamatos és naprakész segítséget tudunk nyújtani. A diákok mellett a szülők és a pedagógus mentális megsegítése legalább olyan fontos, hisz az ismeretlen helyzet új problémákat hoz felszínre és a meglévőket pedig felerősíti. A bevezetőben leírt jelenség a számokban is vissza tükröződik, a családi normák, a szülői kompetenciák és a felelősségvállalás csökkenését, vagy éppen a hiányát jelzik, ezért a szülőket egyre nehezebb elérni, bevonni a közös munkába.

A legtöbb gyereket ismét a prevenció csoportfoglalkozásokkal értük el. A prevenció paletta azonos az előző évekével, a gyerekek életkori sajátosságaiból fakadóan. A fajsúlyos témák ismét az egészségmegőrzés, a társas kompetenciák erősítése, az internet használat veszélyei a drogprevenció voltak. Felerősödött az iskolai és online térben történő bullying, ami komoly veszélyfaktor, hisz sokáig tud „láthatatlanul” működni, teljesen átírva egy osztályközösség csoportdinamikáját, gyengítve az egymásért, a közösségért való felelősséget, ellehetetlenítve a bántalmazott gyerekek érzelmi és csoport szinten egyaránt. Ehhez is kapcsolható igény a gyerekek énképének pozitív megerősítése, ami a bullyinggal korreláló szintén erősödő folyamat, hogy önmagukat, társas kapcsolataikat és a csoporton belüli helyzetüket is negatívabban ítélik meg a valóságnál, ami mindenképpen felhívja a figyelmet arra a társadalmi értékviszályra, ami a családok működésére is negatív hatást gyakorol, számos más tényező mellett. Ezt az is visszatükrözi, hogy sokkal több gyermeket vontunk be a szolgáltatásba, mivel az iskolákban az oktató és nevelő munka aránya a pandémia alatt a tanítás irányába mozdult el, de a gyerekek mentális állapota jelen helyzetben ugyanolyan mértékben igényelné a nevelő tevékenységet. Ezek a tendenciák, is azt mutatják, hogy a kooperáció mélyítésre szorul a köznevelési intézményekkel és a családokkal. A holisztikus szemlélet, a kooperáció mélyítése és a partnerség elengedhetetlen ahhoz, hogy ezeket a folyamatokat lassítani tudjuk, optimálisan akár vissza is fordíthassuk. A pedagógusok bizonytalanságát tükrözi vissza az egyéni esetkezelések relatíve alacsony száma. A szakmai jelenlétet aktív, kezdeményező attitűddel kell biztosítanunk különösen azokban az iskolákban és az óvodákban, ahol kisebb az együttműködési felület, a nyitottság. Nem egyértelműek a kompetencia határok az iskola és a család relációjában, az iskolai és családi nevelés közti pszichés különbségek, valamint a szülők és a pedagógusok nézőpontjából adódó percepciók eltérések tekintetében. Az elmozdulást az említett holisztikus kooperatív szemlélet eredményezheti, amely köznevelési intézményenként eltérő ütemű folyamat. Az is látható, hogy a tendencia összességében pozitív. A legtöbb intézményben a pedagógusok és azok a szülők, akik felelősebbek bátrabban veszik igénybe a szolgáltatást, a kollégák szaktudását, hely és családismeretét, ami egyrészt alátámasztja a szolgáltatás szükségességét, másrészt leképezi azt a tetterhető „felelősség elhárító” folyamatot, ami egyéni, családi és sok esetben a pedagógusok, szakemberek szintjén is megjelenik.

a következő táblázat számszerűsít:

ISZM hozott problémák	2021 év	2022 év 07 31-ig
Anyagi nehézség	6	4
Lakhatási problémák	2	3
Családon kívül történő nevelés	0	6

Szociális egyéb	410	442
Iskolai nehézségek	236	0
Magatartási, beilleszkedési nehézségek	114	87
Iskolai konfliktushelyzetek	12	4
Iskolai hiányzás	39	21
Iskolai egyéb	1177	409
életkori változásokból adódó lelki nehézségek pl. iskolakezdés, serdülőkor	13	2
Szülők közötti konfliktus	19	2
Pszichés egyéb	6	10
Nevelési problémák	30	1
Családi egyéb	96	82
Elhanyagolás	43	13
Betegség, fogyatékoság	0	3
Veszteségek (gyász, válás)	4	0

Elmondható, hogy a Szigetvári Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ óvodai és iskolai segítő szolgáltatása kistérségi szinten ösztönözte a jelzőrendszeri tagok aktivitását, a komplexebb probléma megoldásokat a preventív szemléletet, ami a vírus okozta helyzet óta kevésbé aktív, lassabb reagálás jellemzi. Sajnos jellemzővé vált, hogy a társszakmák jelzése az esetek többségében nem a probléma realizálásakor, hanem annak csúcspontjára történt. Ezekben az esetekben nehezebb volt a gyermek érdekét szolgáló megoldásokat találni, illetve hosszabbá vált maga a folyamat. Az óvodákkal egyeztetve a küldött listák alapján a 2021/22-es tanév kezdéskor 146 személyre szabott óvoda kezdési csomagot juttattunk el a hátrányos vagy halmozottan hátrányos gyerekeknek, hogy az óvodában szükséges váltóruházat, egyéb ruházat és a higiéniai szerek a számukra is rendelkezésre álljanak. A járási tendenciát jól leképezi, hogy az óvodai szociális segítő a csoportos foglalkozásokon túl, 146 kisgyereket vont be egyéni felzárkóztató fejlesztésekbe, ebből 34 volt az iskolaelőkészítő fejlesztés. Sajnos kevés országos szinten is a fejlesztő szakember, így a speciális fejlesztésekhez hosszú várólisták után jutnak el az érintett gyerekek, ahogy egy-egy szakértői vizsgálatra is. Az óvodai szociális segítő ezt a problémát megoldani nem tudja, csak átmenetileg enyhíteni, illetve segítőként közreműködni a hivatalos ügymenetben.

Kollégáink az óvodai- és iskolai szociális segítő feladatvégzésével párhuzamosan a Központ szakmai team részeként rendszeres esetmegbeszéléseken, valamint havonta szupervíziós üléseken vettek részt, egységes dokumentációt vezettek a szolgáltatás kialakítása óta.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás keretén belül a 2021/2022-es tanévben is heti rendszerességgel voltak grundbirkó foglalkozások, amiket együttműködési megállapodás hivatásos edzők tartanak a járás egy óvodájában és négy iskolájában havi szinten 55-60 gyermek rendszeres bevonásával. A prevenciós foglalkozások célja a rendszeres mozgás beépítése a gyerekek szabadidős tevékenységébe, a játékgigény kialakítása, a szabálykövetés és koordinációs képességek fejlesztése. A tavaszi szünetben egy, az idei nyáron kettő grundbirkó napközis tábor is megszervezésre került, 44 gyermek részvételével. A foglalkozások sikerességét igazolja, hogy a

februárban megrendezett Grundbirkózó Diákolimpián a fiúk harmadik, a lányok első helyezést értek el Budapesten. A napi sportoláson kívül a tehetséggondozás volt a programok fókuszában. A prevenció szolgáltatás népszerű a gyerekek körében, amit az elért sporteredmények is igazolnak.

Ifi klub

A Szigetvári Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás keretében működteti IFI Sziget néven az ifjúsági klubot, a Szigetvár, Dózsa György u. 5 szám alatt, a Magtár épületében, célcsoportját az iskoláskorú, leginkább alsó tagozatos gyerekek jelentik. A prevencióban fontos szerepet tölt be a klub, különösen a tanulássegítő szolgáltatás, amely a hétköznapiakon minden nap elérhető. A klub működése rugalmasan alkalmazkodik a gyerekek iskolai elfoglaltságához, szocializációjához. 2022-ben 14 fő hátrányos gyermek vett részt napi szinten a foglalkozásokon. A klub beágyazódottságát igazolja, hogy mind a pedagógusok, mind az esetmenedzserek delegálnak fejlesztésre szoruló gyermeket a csoportba, 2022-ben 3 gyermek lett delegálva ily módon. Az itt dolgozó kollégák komplex szociális és iskolai problémákkal találkoznak, amik egészen a családi diszfunkciókig vezetnek vissza. Az iskolai zavarokhoz sok esetben antiszociális normák társulnak, így ezek korrigálása összetett, nagyon időigényes folyamat, ami több sűrű szakmai felkészültséget igényel. Optimálisnak tekintjük, hogy több mint két éve stabilan két kolléga is stabilan van jelen a klubban, ami lehetővé teszi a minőségi szolgáltatást, és fix keretet jelent a gyerekeknek. A két kolléga heti 40 órában dolgozik az ifjúsági klubban, a térségi gyerekesély program keretében 2022 október végéig. A klub felszereltsége, fejlesztő eszközei folyamatosan bővülnek, a szabadidő hasznos eltöltésére kínálnak sokféle alternatívát. Nagyon sok közös játék, beszélgetés segíti a gyerekek társas kompetenciáinak fejlesztését, ezen kívül mentálhigiénés és a tanulássegítő foglalkozások. Több olyan színes tematikus foglalkozást szervezzünk, amik az ünnepekhez, világnapokhoz kötődnek, a korosztályi jellemzők figyelembevételével napközis csoportoknak. Sikeresek voltak a kiejárlott foglalkozások. 2022-ben 7 program meghirdetve, az anyanyelvünk napja, valentin nap, nőnap, a víz, a pingvinek, a feltalálók napja és a folyamatosan klasszikus téma az internetezés. Ezekre összesen közel 178 alsós gyermek vett részt, pedagógus kísérettel. Az iskolák mindegyik foglalkozásról pozitív visszajelzést adtak.

Ennek elősegítésére második éve alkalmazzuk a gyerekek körében népszerűvé vált „Tallér rendszert”, ami a pozitív megerősítésre épít és a gyerekek befektetett munkáját – úgy, mint viselkedés, kooperáció, és szabálykövetés – manifesztálja azzal, hogy a hét végig gyűjtött tallérok beválthatók az általuk kiválasztott apróbb tárgyakra élményekre, a tallérvásár keretében. Ennek a motiváló rendszernek mind a csoporton belül, mind a tanulási eredményekben visszaköszön a hatékonysága. A szülőknek szülői értekezletekkel, folyamatos egyéni konzultációs lehetőségekkel és közös családi délutánokkal biztosítjuk, a gyerekek egységes fejlesztését nevelését. Fontosnak tartottuk, hogy a velünk kapcsolatban álló szülőkkel és gyerekekkel kössünk egy „együttműködési megállapodást”, amiben a kereteket és a működés alapelveit fektettük le, úgy mint:

Önkéntesség elve:	A szolgáltatás igénybevétele és a belépési dokumentumok aláírása önkéntesen történik.
Felelősség elve:	A felek tartózkodnak a valótlan állításoktól, a gyermek fejlődésének tényszerűtlen megítélésétől, és a vállalhatatlan feladatoktól.
Tolerancia és elfogadás elve:	A felmerülő problémák rendezésének módja a nyitott és konstruktív megoldáskeresés az érintettek bevonásával.
Egyenlőség elve:	A csoportba járó gyerekek és szülők egyenlő jogokat és bánásmódot élveznek.
Esélyegyenlőség elve:	A csoport egy nem szelektáló elfogadó és befogadó közösség.

Szeptembertől 5, 2022 második félévétől 3 új diákkal bővült a csoportunk, akik gyorsan beilleszkedtek a csoportba. A második év tapasztalata, hogy a gyerekek elmozdultak a selfhelp működés irányába, így egymást is segítik a délutáni leckeírások, készülések során. Szeptembertől több programmal is bővült a klub élete, amelyek közül több is folytatódott az idei évben, kettő pedig a tavasszal indult el. A klubfoglalkozások erősítették a közösségi felelősségtudatot és a tanulók érdekvégyesítését, a kooperációs készségeket. A prevenció témakörében elsősorban a reális énkép és testkép, a függőségek veszélyei voltak a témakörök, kiemelten az asszertív kommunikáció és az érzelmi intelligencia fejlesztése. Így 2022-ben folytatódtak a „Mentességedre” klub foglalkozásai, és tovább bővült a kínálat a hagyomány őrző és a közlekedési klubbal, melyek júniusban zárultak.

Minden évben hangsúlyt fektetünk a nyújtott szolgáltatási paletta összekapcsolódásaira, az intézményi programok és pályázatok szakmai összehangolására, hogy az Ifi klubban egy innovatív közösségi teret biztosítsunk a helyi

fiataloknak, ami szervesen kapcsolódik a HACS Ifjúsági Stratégiájához is. Ennek szellemében szoros a kapcsolat a szigetvári KEF-fel.

A megfelelő minőségű és komplexitású szolgáltatás biztosításához minden pályázati lehetőséget igyekszünk kiaknázni, a sikeres pályázatok visszaigazolják a mindennapi munkánk teljesítményét, és inspirációt adnak a további fejlesztésekhez.

2022-ben az IFI klubban dolgozó kollégák a meglévő adminisztrációs feladata megnőtt a térségi gyerekesély program évvégi zárásának előkészítése miatt, elkezdődött az adminisztráció újbóli rendszerezése, ellenőrzése.

2022. évi napközis táborok

Idén is különös gondot fordítottunk a táborok szervezésére, hogy erősíteni tudjuk a gyermekek társas kompetenciáit toleranciájukat, és énképüket. A napközis táborokban összekapcsoltuk a Szolgálat prevenciók tevékenységét és a Központ óvodai és iskolai szociális segítő feladatát, így több kolléga is részt vett a táboroztatásban. Színes programokat, strandolást, prevenciók és érzékenyítő tréningeket kulturális programokat szerveztünk, több külső szakember bevonásával.

Táborok előtt szülői értekezlettel biztosítottuk a keretek, szabályok betartását, ezáltal a programok sikeres megvalósítását, hogy minden gyermek pozitív élményekkel táborozhasson. Még az előző években zömmel hátrányos helyzetű gyerekek voltak a nyári napközikben, ez az arány tavaly óta 50%-ra módosult és megjelentek a járás középrétegébe tartozó családok gyerekei is. A szülők elfáradtak nemcsak a karanténidőszakok miatt, hanem attól is, hogy nehezen tudnak egyensúlyt találni saját és gyermekük életében is, az online és a valós hétköznapi életük, valamint az elvárások között. Így a nyárra megfogyatkoznak a családok belső erőforrásai is, a mobilizálható kapcsolataik, anyagi forrásai, hogy a gyerekek tartalmas szünidejét biztosítani tudják. Az is látszik az adatból, hogy 3 év alatt ágyazódott be a szolgáltatás mind minőségében, mind ismertségében annyira, hogy az iskolák, és a szülők előszeretettel ajánlják egymásnak a táborainkat. 2022-ben 5 tábort bonyolítottunk, tanulva a tavalyi tapasztalatokból. Tavaly a 8 tábor alatt mind a feladatleosztásokat, mind a szabadságolások nehezebb volt megoldani intézményi szinten. Idén 3 szigetvári tábor volt, valamint egy-egy a zsidóti, szentlászlói, somogyapáti gyerekeknek. Így öt héten át táboroztattunk 120 gyermeket, volt, aki többször is részt vett a táborainkban. A táborok pozitív élményekkel és visszajelzésekkel zárultak. Mint minden évben az idei tapasztalatainkat is beépítjük a következő év tábor- és program szervezésébe.

A 2022/2023-as tanévre ismét színes programajánlatokkal, az iskolákkal való egyeztetésekkel készülünk, beépítve az eddigi tapasztalatainkat és az alfa generáció sajátosságainak figyelembevételével. Ugyanakkor a prevenciók közösségi tér működésének folyamatos újragondolása is szükséges ahhoz, hogy a gyerekeket, különösen a hátrányos helyzetű gyerekeket meg tudjuk védeni a virtuális tér veszélyeitől, ki tudjuk hozni őket innen a közösségi térbe, így segítve társas és csoport kompetenciáikat. A világjárvány kapcsán ez a feladat polarizálttá vált, mert szakmai feladat lett az online térben való munkavégzés, a szülők, pedagógusok, és elsősorban a gyerekek elérése, a helyes arányok és a megfelelő segítői formák megtalálása. Ezért az óvodai- és iskolai szociális segítőknél a járvány miatt új problémákat kell megoldaniuk, a személyes jelenlét mellett az online térben is aktívan részt kell venniük a köznevelési intézmények életében. Mindez csak alapos felkészüléssel és a szorosabb együttműködésekkel lesz megvalósítható. A következetesség szintén fontos ahhoz, hogy folyamatos, változni és fejlődni tudó szolgáltatást biztosíthassunk.

A 2022/23 tanév feladata, hogy a gyerekek mellett a pedagógusokkal is foglalkozunk, több szakmai műhelyt, kerekasztalt szervezzünk, hogy érdekelttérre váljanak a gyerekek sorsrendezésében, nemcsak köznevelési, hanem szociális téren is, hisz az óvoda és az iskola a második szociális terük. Így az elmúlt évek tapasztalatait felhasználva még intézményre szabottabban szervezzük a szolgáltatást és még inkább a prevenció irányába mozdulunk egy holisztikus szemlélettel, hogy a *gyerekek mindenek felett álló érdeke* általános és prioritást élvező szempont lehessen a szülők és a szakemberek hétköznapiiban.

4.2 Utcai-lakótelepi szociális munka

A törvénymódosításokat az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet tartalmazza, amelyek 2016. január 1-jén léptek hatályba. A hatályba lépés következtében a gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak az 1997. évi XXXI. törvény 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl utcai és - ha a helyi viszonyok

azt indokolják - lakótelepi szociális munkát biztosít a 1997. évi XXXI. tv. 40/A § (2) a, pontja értelmében.

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet **23. §** szerint az utcai (lakótelepi) szociális munka feladata

- a) a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése,
- b) a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakérülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése, és
- c) a gyermekek beilleszkedését, szabadidejük hasznos eltöltését segítő programok szervezése a járás területére vonatkozóan, az érintett gyermekek lakókörnyezetében, az általuk látogatott bevásárlóközpontokban, illetve egyéb helyszíneken, vagy a család- és gyermekjóléti központ területén, lehetőség szerint bevonva a gyermek családját is.

2016. január 29-én együttműködési megállapodást kötöttünk a SZILE egyesülettel a jogszabályi előírásoknak megfelelően, melyben meghatározásra kerültek a vállalt feladatok az utcai és lakótelepi szociális munkával kapcsolatosan. Ez az együttműködés már 5 éve tart, eredményesen.

A Kormány a 40/2020 (III.11.) rendeletével az élet és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A kialakult pandémiás helyzet miatt 2021.-es évben egy prevenciós programon vett részt a Szigetvári Család és Gyermekjóléti Szolgálat 2021.08.20.-án a Szent István lakótelepen tartott Szent István napon.

Kapcsolatfelvételek

Csellengő gyerekekkel való kapcsolatfelvétel	-
Felnőttekkel való kapcsolatfelvétel	-
SZILE egyesülettel való kapcsolatfelvétel	online formában telefonon, e-mailben.
Szabadidős programok	1

A 2021.07.12.-2021.07.16.-a között a Szigetvári Család és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai által megtartott nyári napköziben a Szigetvári szőlőhegyen élő és iskolai tanítási szünetekben csellengő gyerekek is részt vettek. Sportversenyeket, táncos mulatságot, kézműves foglalkozásokat, strandot szerveztünk a gyerekeknek. A tábor telephelye az Ifi Klub volt a 7900 Szigetvár, Dózsa Gy. u. 5. szám alatt.

4.3. Kórházi szociális munka

A törvénymódosításokat az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet tartalmazza, amelyek 2016. január 1-jén léptek hatályba. A hatályba lépés következtében a gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak az 1997. évi XXXI. törvény 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl, ha a helyi viszonyok azt indokolják, kórházi szociális munkát biztosít a 1997. évi XXXI. tv. 40/A § (2) ac, pontja értelmében.

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet **24. §** (1) szerint a kórházi szociális munka feladata

- a) a szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi védőnővel együttműködve a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése,
 - b) a gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése esetén a Gyvt. 17. § (2) bekezdése szerinti intézkedések megtétele, és
 - c) az illetékességi területén működő kórházak felnőtteket ellátó, főként a pszichiátriai és a rehabilitációt végző osztályaival való együttműködés.
- (2) A család- és gyermekjóléti központ szerződést köt az egészségügyi intézménnyel, amelyben rögzítik a kórházi szociális munka biztosításának kereteit, valamint az együttműködés módját.

2016. januárjában a Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ együttműködési megállapodást írt alá a Szigetvár Városi Kórház Főigazgatójával a kórházi szociális munka biztosítása érdekében.

Kapcsolatfelvételek

Kórházi szociális munkással személyesen	-
Online ügyintézés	33 alkalom
Kórházi védőnővel	2 esetben
Kliensekkel személyesen	16 fő
Jelzések száma	16 darab
Válasz a jelzésekre	16 darab

A Kormány a 40/2020 (III.11.) rendeletével az élet és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A kialakult pandémiás helyzet miatt 2020.03.16.-óta a személyes ügyfélfogadás a kórházban szünetel. A kórházi szociális munkással is elektronikus formában történik a kapcsolattartás, esetvitel, esetmegbeszélés, ügyintézés.

A kórházi szociális munkással szoros az együttműködés, jól működik az oda – vissza segítség adás, információkérés, tájékoztatás, tanácsadás, ügyintézés.

A 2021-Es évben 2 újszülött gyermek került a kórházból nevelőszülőkhöz haza. A szülők mentális állapota és életvitele, nem tette lehetővé azt, hogy hazaadhatóak legyenek a gyermekek a vérszerinti szülőknek.

Ügyfélfogadás:

minden hétfőn 14:00-15:00-ig volt a Városi Kórházban 2020.03.16.-ig. 2020.03.17-től betartva kórházra vonatkozó járványügyi előírásokat kezdve online formában a hét minden munkanapján elérhetőek vagyunk.

4.4. Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása. A kapcsolat ügyelet igénybevétele jogerőse bírósági végzéssel, gyámhivatalai határozattal vagy mediációs megállapodással történik. Gyermekvédelmi közvetítő eljárást (mediáció) Intézményünk munkaidőben előre egyeztetett időpontban nyújt. 2016-tól kezdődően a kapcsolatügyeletre hétfői időpontban is szabályoztak kapcsolattartásokat. A Szigetvári telephelyeken hétfői és szerdai napon délután, valamint minden hónap negyedik szombatján 10-14 óra között álltunk az ügyfelek rendelkezésére. Tizennégy gyermek és családtagjai vették igénybe a kapcsolatügyeleti szolgáltatást összesen 28 alkalommal. Intézményünk együttműködött a kapcsolattartások helyszínéül a Baranya Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálattal is, elősegítve a vér szerinti szülő és gyermek között megvalósuló találkozásokat.

Tárgyi eszközök:

A Szigetvári telephelyen új épületében kialakításra kerül a kapcsolattartási helység. Itt a kisgyermekes családok számára játékokkal megfelelően ellátott szobát biztosítunk. A kiskamasz és kamasz gyermekek kapcsolattartására elsősorban társasjátékok állnak rendelkezésre. Intézményünk udvara, sajnos kapcsolattartásra alkalmas eszközökkel nem rendelkezik, a szabad levegőn, sportszerek biztosításával segítjük a kapcsolattartásokat.

Személyi feltételek:

A gyermekvédelmi közvetítői eljárás lefolytatására 5 mediátor végzettségű kolléga áll rendelkezésre, a feladat személyi feltételei biztosítottak. A kapcsolattartásokat munkaidőben, és hétfőn családsegítő és eszménedzser kollégák beosztás alapján biztosítják. A túlórák pihenő idővel váltják meg.

A táblázatban csak a megvalósult kapcsolattartásokat és alkalmakat tüntettük fel.

Helyszín	Szakmai tevékenység száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Szigetvár	24	6 fő

4.5. Gyermekvédelmi közvetítői eljárás (mediáció):

.2019. szeptember és október hónapban 5 főt képeztek ki a központ munkatársi közül mediátor képzés keretében. 2021 évben nem került sor közvetítői eljárására.

4.6. Készenléti ügyelet

Telefonon történő segítségnyújtás, munkaidőn túl és hétvégén. A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható, közismert telefonszám biztosításával került megszervezésre. 2021/22-es évben négy esetben került sor információ nyújtására, tanácsadásra.

4.7. Jogi tanácsadás (képviselő nélkül)

Az ingyenes jogi tanácsadást az a „Dél-dunántúli Jogpont Ingyenes Jogi tanácsadás a munka világában” elnevezésű pályázat keretében az INNO RÉGIÓ Alapítvány közreműködésével vesszük igénybe. Megállapodás keretében biztosítják a szolgáltatást a központ kliensei számára heti rendszerességgel a kliensek igényeihez alkalmazkodó, kiszámítható időpontokban. *Az elmúlt évben 41 fő 63 alkalommal vette igénybe a szolgáltatást.*

A jogsegélyt kérők számos problémakörrel jelentek meg, de a korábbi beszámolókhhoz hasonlóan továbbra is a családjogi, így ezen belül gyermekelhelyezési, szülői felügyeleti jog gyakorlása iránti, házasság megszüntetése iránti és különböző vagyonmegosztási témakörök iránt érdeklődtek meghatározóan az ügyfelek. Ezen ügyek mellett megtalálhatóak voltak egyéb, ingatlannal kapcsolatos kérdések, így például ingatlan megosztásával kapcsolatos, illetve adásvételével kapcsolatos témakörök, hitelfelvétel, hiteltartozás rendezésével, végrehajtásieljárással, és öröklési joggal kapcsolatos témák. Ezen időszakban a az ügyfelek 80%-ának szóbeli jogi segítségnyújtásra volt szüksége, a többi ügyfél esetében sor került beadványszerkesztésre is, melyek közt keresetek, felszólító-tájékoztató jellegű levelek, méltányossági kérelmek, illetve meghatalmazások voltak fellelhetőek.

4.8. Pszichológiai tanácsadás, szülő- és pár konzultáció

.Az előrendelt veszélyhelyzet alatt a szolgáltatás nyújtás szünetelt. Jelenleg mivel nincs az intézménynek pszichológusa a szolgáltatásba juttatást delegálással oldottuk meg.

4.9. Szükség esetén pszichoterápia, családterápia

Nem került sor eddig ilyen szolgáltatások biztosítására a központ keretén belül.

4.10. Szociális Diagnózis készítése

A család- és gyermekjóléti központokban 2018. január 1-től bevezetésre került a szociális diagnózis, mint a szociális segítő munka új eszköze. Új munkakör jött létre, a szociális diagnózist készítő esetmenedzser.

A szociális diagnózis nem egy szolgáltatás, hanem egy eszköz: komplex, mindenre kiterjedő szükségletfelmérés, ami a klienssel közösen, vele egyetértésben és az ő hozzájárulásával készül el. A szociális diagnózis készítését az alább felsorolt jogszabályok alapján végzi a Központ:

- Szt. 64. § (8), 64/A. §
- 1/2000 Szcsm rendelet 30. §
- Gyvt. 40/A (2) d)
- 15/1998 Nm 1. és 2. melléklet – munkakörre vonatkozó szabályok
- 81/2004. (IX. 18.) ESzCsM rendelet - képzés

Szociális diagnózis bemutatása

A szociális diagnózis célja:

- az igénylő problémájának megismerése, definiálása, és ennek alapján szükségleteinek meghatározása és a szükségleteinek megfelelő szolgáltatások megállapítása
- a járásban, illetve a járásban élő igénybevevők számára elérhető szolgáltatások és szolgáltatók feltérképezése
- az igénylőnek a szolgáltatókhoz történő elirányítása, eljuttatása

- a kliens út lerövidítése: tehát cél, hogy az ügyfél rövidebb úton jusson el a számára megoldást vagy segítséget nyújtó szolgáltatáshoz

Az igénybevétel módja - közvetítéssel vagy önkéntesen történik:

- családsegítő közvetíti az ügyfelet
- esetmenedzser közvetíti az ügyfelet
- önkéntes megkereséssel maga az ügyfél kéri
- az Szt. szerinti jelzőrendszeri tag kezdeményezi

A szociális diagnózis elkészítése kiterjed

- a családi állapotra, a család helyzetére és a családi kapcsolatokra, úgymint: - az egyén kommunikációs jellemzőire, - az egyén/család anyagi/vagyoni helyzetére, - az egészségi (fizikai/mentális) állapotra, - a lakhatási körülményekre, - a munkaerőpiaci státuszra és a mindennapi életvitelre;
- az egyes képességek hiányából fakadó nehézségekre
- a krízis helyzetek kezelésére vonatkozó képességeinek vizsgálatára
- illetve annak felmérésére, hogy az élet mely területén szükséges az egyén/család számára a támogatás és milyen mértékben.²

Hogyan készül a szociális diagnózis?

- Csak az ügyféllel közösen és vele egyetértésben készülhet el.
- Módszertana: irányított mélyinterjú (1-3 alkalom, alkalmanként maximum 60 perc hosszúságú).
- Helye: Család és Gyermekjóléti Központ vagy más intézmény területén, vagy szükség szerint az ügyfél otthonában. (Ez utóbbira mindenképpen sor kerül egyszer a lakhatási és családi környezet megismerése érdekében.)

2021- ben négy alkalommal került sor diagnózis felvételére.

Kapcsolat a jelzőrendszeri tagokkal

Intézményünk rendszeres kapcsolatot tart a jogszabályban nevesített jelzőrendszeri tagokkal. A központ részéről jelzőrendszeri tanácsadó koordinálja és szervezi a területen a jelzőrendszer összehangolt működését. Feladata a járás területén működő jelzőrendszeri tagok munkájának koordinálása, szakmai segítségnyújtás, a család- és gyermekjóléti szolgálatok által készített intézkedési tervek összegyűjtése, megkeresés alapján segítséget nyújt, intézkedik, segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok esetén, megbeszéléseket kezdeményez, kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal. A jelzőrendszeri tanácsadó felé a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai hetente összesített táblázatban megküldik a beérkezett jelzéseket. A beérkezett jelzésekről havi összesített adat készül, továbbá heti lebontásban a jelzések gyakoriságáról készül kimutatás.

Az észlelő-és jelzőrendszer működésének jogszabályi háttere:

² Ez utóbbi felmérés már a szociális diagnózis összefoglaló részébe tartozik, tehát itt az ún. ökológiai szemlélet érvényesül és a jó elemzés a humán ökörendszer mentén történik. Ez alapozza meg a szociális diagnózis rendszerszemléletét, annak multidiszciplináris jellegét. Fontossága azonban az interdiszciplináris kapcsolatok mozgósításában van: tehát a különböző tudományterületek gyakorlati szakembereinek meghatározásában, elérhetővé tételében és magának az ügyfélnek a mozgósításában, irányításában azon szükségletek mentén, melyeket ő maga is szükségletnek ismer el.

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt) alapján a gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése.

A Gyvt. 17.§-a jelzési, együttműködési kötelezettséget állapít meg a gyermekvédelemhez kívülről kapcsolódó egyes szervek számára. 17. § (1) Az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, c) a köznevelési intézmények
- , d) a rendőrség,
- e) az ügyészség,
- f) a bíróság,
- g) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- k) a munkaügyi hatóság,
- l) a javítóintézet,
- m) a gyermekjogi képviselő,
- n) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- o) az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv.

Továbbá a 1993 évi III. törvény „A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról” is nevesíti a jelzőrendszeri tevékenységet: „a családsegítés, mint szociális alapszolgáltatás keretén belül a családok segítése érdekében a veszélyeztetettséget és krízishelyzeteket észlelő- és jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, intézményeknek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.”

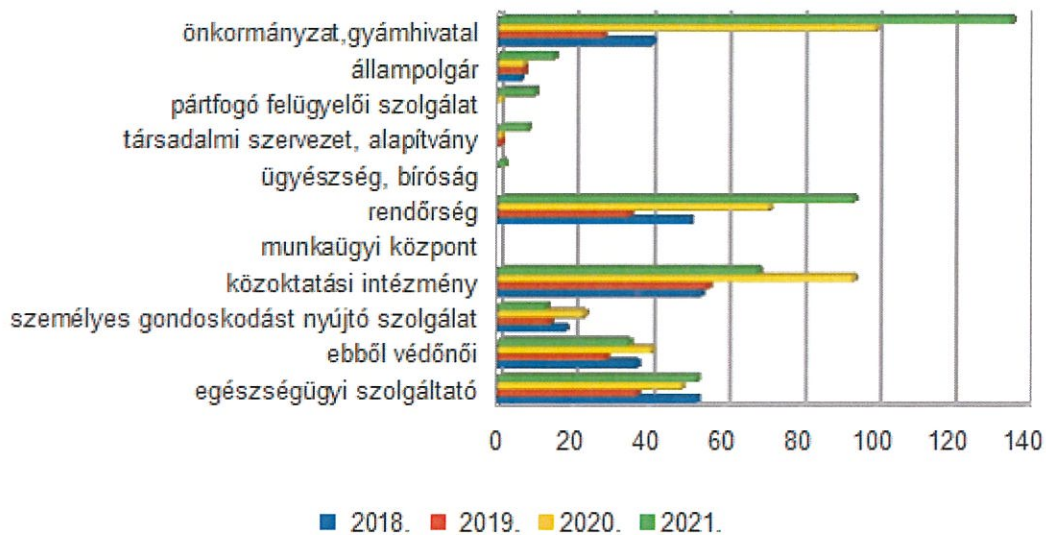
Az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2016. május 2-i nappal közzétette, valamint 2017 augusztusában frissítette a család- és gyermekjóléti szolgáltatások működésével kapcsolatos szakmai szabályozó dokumentumokat.

1. Szakmai ajánlás a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer működésének és működtetésének szabályairól (2. kiadás)
2. Protokoll a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer folyamatairól (2. kiadás)
3. A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan (2014. évi „módszertani útmutató bántalmazás” - 3. kiadás)

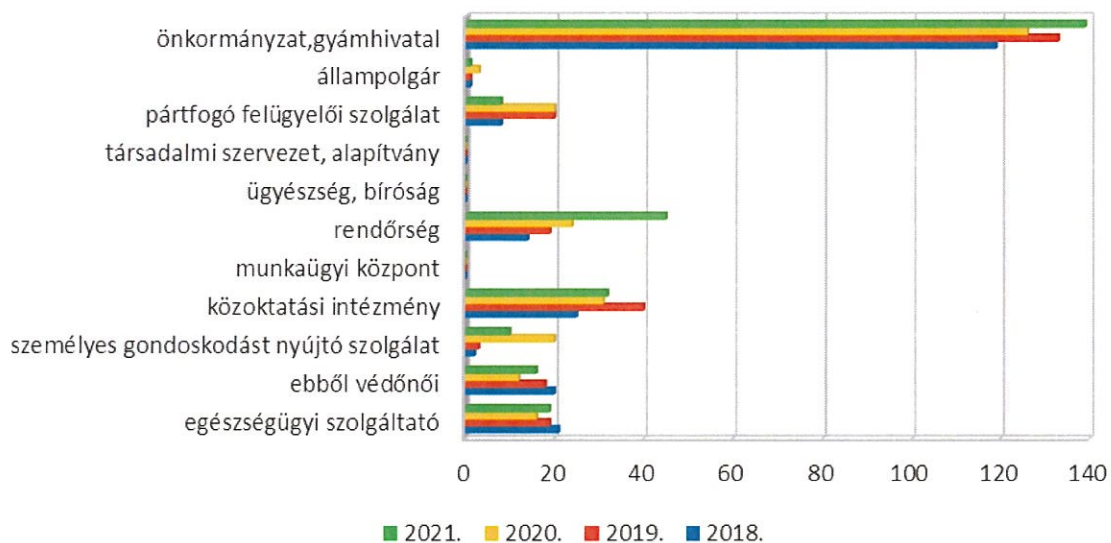
A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 6.§. (1) bekezdés alapján a fenti módszertani útmutatók betartása kötelező és számon kérhető.

Az észlelő- és jelzőrendszer működtetése 2016.01.01-től a család- és gyermekjóléti szolgálatok, valamint a kötelezőekben működő jelzőrendszeri felelős kötelezően ellátandó feladataként van meghatározva, melyben segítséget nyújt számára a család- és gyermekjóléti központ, és jelzőrendszeri tanácsadója. Szervezetünkben a jelzőrendszeri felelős, illetve jelzőrendszeri tanácsadó egy személyben látja el a feladatait 2016. év elejétől. Erre a szakmai ajánlás is lehetőséget ad, mivel egybeesik az ellátott települések és a járás közigazgatási területe. A jelzőrendszeri felelős- és tanácsadó feladatait részletesen szintén a szakmai ajánlás rögzíti. A 2017. január 1-én hatályba lépett jogszabályi előírások új elemeket is bevezettek a jelzőrendszer hatékonyabb feladatellátása érdekében. Ennek köszönhetően kialakult a jelzőrendszer harmadik és negyedik szintje is. A harmadik, vagyis megyei szint a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró kormányhivatal, a negyedik, vagyis országos szint pedig a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságot jelentik a jelzőrendszeri munka működtetésében. Ezzel a jelzőrendszeri tevékenység országos szinten is megvalósul.

Szolgálathoz beérkezett jelzések

Központozott beérkezett jelzések

A járásban csökken a népesség szám, ehhez képest viszont a beérkező jelzések száma növekvő tendenciát jelzett az elmúlt évben. Az elmúlt évekhez képest szignifikánsan nőtt az egészségügyi szolgáltatóktól, a köznevelési intézményektől, a rendőrségtől érkező jelzések száma, illetve az önkormányzatoktól – gyámhivataltól. Ez az arányosság kifejezi a felerősödő negatív társadalmi tendenciákat és összefüggésben áll a világjárvánnyal.

- A járvány, mind gazdaságilag, mint társadalmilag sérülékenyebbé tette a marginalizált rétegeket. Egyéni, és intézményi szinteken is a toleranciahatáron kívüli gyors, és flexibilis alkalmazkodást kívánt a problémák kezelésében. A társadalom peremén élőknek és az egyszülős háztartásokban csúcsosodtak ki a járvány negatív mentális hatásai, ez tovább rontotta ezen rétegek és az itt élő gyerekek hiányos rendszer és normakövető attitűdjét. Ez a folyamatos nagy flexibilitást követelő helyzet az esetek zöménél gyengítette a kooperációt is. A szülők kevésbé együttműködőek, a kisebb ellenállás felé mozdultak és gyorsan belehelyezkedtek a tanult

tehetetlenségi állapotba, elengedve a meglévő megküzdési stratégiákat is. Ezáltal nőtt a családon belüli feszültség, megugrott a családon belüli érzelmi és fizikai bántalmazások száma, amit a gyerekek a köznevelési intézményekben képeznek le, így a járás iskoláiban is ismertté vált a bullying.

- A járvány felerősítette azt az évek óta jelen lévő folyamatot, hogy a pedagógusok oktatató nevelő munkájuk során kevésbé tudják hatékonyan alkalmazni a Z és Alfa generációnál a nevelő tevékenységet, nincsenek hozzá adekvát módszertanok és eszközök, a bevált problémakezelések, a motiválási technikák kevésbé eredményesek. Mindez gyerek-pedagógus, és szülő-pedagógus relációban is mélyítette, mélyíti az ellentéteket és átmenetileg fellépett egy „szakmai eszköztelenség” állapot.

A jelzések száma és az esetek jellege is arra enged következtetni, hogy mind az egészségügy, mind a köznevelés területén a problémamegoldásról áthelyeződött a súlypont a hivatali ügymenetre, elidegenítve, figyelmen kívül hagyva a klienst és a rendelkezésére álló vagy épp nem lévő erőforrásait. Azt tapasztaljuk, hogy sok esetben ezért rekednek meg a problémakezelések és jutnak el, arra a pontra, amikor jelzéssé válnak. Ezen problémák nagy része adott intézményen belül kezelhető lenne preventív, kooperatív és holisztikus szemlélettel, a társszakmák valódi kooperációjával.

Ezen társadalmi és szakmai milióban egyre hangsúlyosabb szerephez jut maga a szakember, és a szakmai elhivatottsága, ami egyre kevésbé pótolható a bürokratikus folyamatokkal.

A rendőrségi jelzések számának növekedése szintén ezekkel a folyamatokkal áll összefüggésben, illetve azzal a ténnyel, hogy a belső kontroll hiánya nem helyettesíthető külső kontrollal, szankciókkal olyan mértékben, hogy az egyén és a család egyensúlya ne boruljon fel és sajnos külső vagy szankcionáló eszközökkel sem lehet optimális szintre felhozni.

Az önkormányzati és gyámhivatali jelzések számában történt emelkedések ezen kívüli magyarázata a jogszabályváltozásban van a 331/2006. (XII. 23.) Kormány rendeletben megfogalmazottak alapján:

1/A. §- A Kormány a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló törvény szerinti családvédelmi koordinációért felelős szervként a települési önkormányzat jegyzőjét jelöli ki.

2. §- (1) A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatási ügyekben általános hatósággént jár el a települési önkormányzat jegyzője, illetve a gyámhivatal. A gyámhivatal az e rendeletben meghatározott kivételekkel ellátja mindazon feladatokat, amelyeket jogszabály a gyámhatóság hatáskörébe utal. Ezen eseteknél a növekvő tendencia inkább köthető eljárásrendhez, mint a jelzőrendszeri aktivitáshoz.

Jelzőrendszer tagok tapasztalatai szerint jelentkező probléma típusok

Családokat érintő

- anyagi, háztartás gazdálkodási problémák
- munkanélküliség
- lakhatás, hajléktalanság
- külföldi munkavállalás következtében széteső család
- gyermekétkeztetés

Szülő életvitеле magatartása

- párkapcsolati konfliktus
- párkapcsolati változások
- családon belüli erőszak
- gyermeknevelési problémakörben
- szülő alkoholfogyasztása
- családon belüli együttműködés hiánya
- válási krízis, játszmák
- család életmódja, életvezetési problémák

Gyermek tünetei szerint jelentkező

- fizikai és érzelmi elhanyagolás tünetei
- gyermek tetvessége
- magatartási és pszichés problémák, agresszió
- óvodaköteles gyermek hiányzása
- iskolai hiányzás
- felszerelés hiányossága
- droghasználat

- szocializációs hiányosság
- iskolai teljesítmény romlás, képességek alatti teljesítés

A család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően, jelzőrendszeri intézkedési tervet készít, melyet megküld a jelzőrendszeri tanácsadó részére, minden év március 31. napjáig. Az intézkedési tervben meg kell határozni azokat a célokat-, lépéseket melyek hatékonyabbá, tehetik a jelzőrendszer működését.

A járásban megfogalmazott problémák:

- higiénés problémák, (lakókörnyezet) testi higiénia, fejtevésség
- nincs rendszer a gyermeke életében, indokolatlan mulasztások az iskolában
- családi szocializáció hiányossága, nem megfelelő gyermeknevelési módszerek a családban
- függőségek a családok életében, droghasználat a gyermekek körében
- pszichés zavarral küzdők adekvát kezelése, szülők és gyermekek esetében is, egyre több a depressziós, kallódó gyermek
- szegregált területek felzárkóztatása
- gyermekorvosok helye, jelenléte a jelzőrendszerben
- közös szakmai programok hiánya a jelzőrendszer tagjai között.
- Biztos Kezdet Gyerekházak szolgáltatásainak kihasználatlansága
- egészségtudatos magatartás hiánya a családok életében
- pénzkezelési és felhasználási problémák
- falubuszok szolgáltatás kihasználhatósága

Az intézkedési tervekben a fenti problémák megoldására konkrét javaslatok is születtek melyek megvalósulásáról a 2022. éves szakmai tanácskozáson kellett a jelzőrendszeri tagoknak beszámolniuk. A jelzőrendszeri tanácsadó a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család-és Gyermekjóléti Központ munkatársaitól, az általuk szervezett esetkonferenciákra minden esetben írásos meghívó érkezik.

2021. évben kezdeményezett és megtartott szakmaközi megbeszélések témái, a tavalyi évhez hasonlóan, a szülői kompetenciák hiányosságai, elhanyagolás és felelősségvállalás voltak.

Megbeszélést tartottunk a Rendőrkapitányság munkatársaival, mely megbeszélésen részt vett a Rendőrkapitány Úr, Dr. Arató Attila is. A megbeszélés témái: az áldozatsegítő szolgáltatást területen történő együttműködés lehetőségei, az ideiglenes hatályú elhelyezés gyakorlata, a szigetvári járás tekintetében, a kapitányság együttműködése a Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal. További téma volt a kiskorúak veszélyeztetettségének fogalma, a szülői felelősségre vonás kérdése rendőrségi szemszögből. Jeleztük a kapitány úr felé, hogy nem minden esetben értünk egyet, gyermekveszélyeztetés esetén tett feljelentés, eljárás megszüntetésével. Vagy is nincs a szülő felelősségre vonva, lelki bántalmazás esetén, illetve, ha lemond a gyermekéről. Dr. Arató Attila kapitányságvezető r. alezredes úr elmondta, hogy a rendőrség a Büntető Törvénykönyvben leírtak alapján vizsgálja az eseteket. A Btk. nagyon szűkszavúan fogalmaz, és mindig az aktuális bírói gyakorlat határozza meg, hogy melyik ügyet továbbítja a rendőrség az ügyészség felé.

Szakmaközi megbeszélésre hívtuk a házi- és házi gyermekorvosokat, a megbeszélésen Dr. Szebeni Zsolt, nagypeterdi háziorvos jelent meg. A tanácskozás témája, a háziorvosok szerepe a jelzőrendszerben lett volna.

Szintén a gyermekek veszélyeztetettségének fogalma, a szülői felelősség, felelősségre vonás témában a gyermekjogi képviselővel kezdeményeztük megbeszélést a gyermekjogi képviselővel Fekete Ritával.

Ugyan ebben a témában, további megbeszélést kezdeményeztünk a Szigetvári Főügyésszel, Dr. Gocsál Istvánval.

6. Szakmai Támogató tevékenység

A Szigetvári Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai támogatást nyújtott az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára ennek keretében havi rendszerességgel **esetmegbeszélést és szupervíziót** tartottunk a szolgálatok számára és szükség szerint konzultációt biztosítunk, tájékoztatjuk a szolgálatokat a központ által nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról. Az elrendelt veszélyhelyzet alatt felajánlottuk az online szupervízió lehetőségét a kollégáknak.

IV. Pályázatok

- Részt veszünk az **EFOP 1.4.2.-16 Integrált térségi gyermekprogramok c. pályázat megvalósításában**, amelyet Szigetvár Város Önkormányzata nyújtott be konzorciumban a Zöld Zóna Egyesülettel a „Legyen jobb a Gyermeknek!” Nemzeti Stratégiához kapcsolódóan, célja a 2007-2013 közötti programozási időszakban indított integrált térségi gyermekprogramok továbbfejlesztése, újabb célterületekre való kiterjesztése és a gyermekek és a gyermekes családok esélyeinek növelése. Ennek keretében szülő klubot működtetünk, az Ifjúsági klubban több programelemnek is helyet adunk és részt veszünk a megvalósításban, nyár folyamán ennek keretében nyolc héten keresztül nyári napközit működtetünk.
- Az **EFOP 3.8.2.-16 Szociális Humán Erőforrás Fejlesztése** elnevezésű projekt keretében szakmai esetmegbeszélő megtartására és képzésekre pályáztuk sikeresen így több ingyenes képzéseken vehetnek részt a Központ és a szolgálat munkatársai, mellyel eleget tesznek képzési kötelezettségüknek és meg. Ennek keretében az intézményvezető ingyenesen végezhet el a kötelező vezetőképzést és *2021 szeptemberig az intézmény minden szakdolgozója előre láthatóan teljesítette továbbképzési kötelezettségét.*
- TÖOSZ által kiírt **Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok 2021** című pályázat keretében két kategóriában nyújtottunk be pályázatot, amelyből egy kategóriában (Társadalmi felzárkózási jó gyakorlatok – szegénység elleni küzdelem munka biztosításával, munkahelyteremtéssel a település közösségének hasznára) tovább jutottunk és országos *II. helyezést értünk el a „szegénység elleni küzdelem” témakörben. A helyezés 1.000.000.- forint pénzdíjjal járt.*

V. Személyi és tárgyi feltételek

1. Tárgyi feltételek:

A Központ felújítás befejeződött 2020. november 3.-án visszaköltöztünk a felújított épületünkbe. A Gyermekjóléti Központ az utcáról, önálló bejárattal közelíthető meg, az épület helyiségeit mozgáskorlátozottak is akadálymentesen tudják használni. A térségben a közös önkormányzati hivatalokban biztosított az ügyfélfogadás helyszíne. 2021 januárban Somogyapáti település nem tudta tovább biztosítani a Központ számára az alirodát így a kollégákat beköltöztettük Szigetvárra. A Gyermekjóléti Központ megfelelő számú számítógéppel, lappal, programokkal, internet hozzáféréssel, nyomtatóval, fénymásolóval, faxkészülékkel ellátott. Minden munkatárs mobil telefonnal rendelkezik, továbbá rendelkezésre áll egy a készenléti szolgálatot biztosító mobil telefon. A munkatársak közlekedése szolgálati gépjárművel biztosított. A térségben a közös önkormányzati hivatalokban biztosított az ügyfélfogadás helyszíne. További tárgyi eszközök beszerzést tervezzük az Ifjúsági klubba, illetve az intézménybe ezt is pályázatból szeretnénk megvalósítani.

Az elmúlt évhez képest az az alábbi tárgyi eszközökkel bővült a központ melyek a feladatellátást segítik:

- ifjúsági klub helység megvásárlása, folyamatosak az eszközök amortizációjából adódó fejlesztések
- a szabadidő eltöltését szolgáló játékok beszerzése
- fejlesztő eszközök beszerzése

2. Személyi feltételek:

Szigetváron a Központban a feladat ellátását jelenleg 12 fő biztosítja, melyből 2 főt pályázat keretében foglalkoztatunk. A szakmai létszám biztosítását a feladat ellátáshoz a továbbiakban is pályázati és intézmény normatív forrásából tervezzük. 1 fő intézményvezető, 3 fő esetenedzsermelyből 1 fő szociális diagnózist készítő esetenedzser, 1 fő tanácsadó (jogász) 1 fő szociális asszisztens és 3 fő alapellátást biztosító családsegítő munkatárs, 3 fő iskolai szociális munkás, 2 asszisztens (pályázati forrásból) . A család- és gyermekjóléti szolgálat a központ önálló szakmai egységeként működik.

A megyei munkaerő kínálat több végzettség tekintetében is deficitet mutat. A munkakörök egy részénél a személyiség, úgy, mint terhelhetőség, tolerancia, rugalmasság ugyanúgy meghatározója a napi munkának, mint maga a végzettség. Ez is magyarázza a betöltetlen, családsegítő munkatársi, esetenedzseri, pszichológusi státuszt. A feladatok ellátásának minél hatékonyabb elvégzéséhez igénybe vesszünk pályázati lehetőségeket, jelenleg 2 fő van az intézménynél pályázat keretében munkaviszonyban, 1 fő szupervízor pedig megbízási szerződéssel látja el a feladatát.

A dolgozói kiegészít, a fluktuáció csökkentését közvetetten segíti, hogy az intézmény minden munkatársa 2016-tól folyamatos szupervízióba vesz részt. Szintén eleget teszünk a szakképzésre vonatkozó jogszabályi előírásoknak, a kredit pontokra vonatkozó 9/2000(VIII.04.) SzCsM rendelet által meghatározott szabályoknak. Az EFOP 3.8.2.-16 Szociális Humán Erőforrás Fejlesztése elnevezésű projekt keretében a munkakörhöz kötött kötelező továbbképzéseken a kollégák ingyenesen vesznek részt. A korábban külső szakemberrel biztosított mediátori tevékenységet ma már a központban képzett kollégák látják el. Az esetszám a hiányzó szakmai létszám ellenére is - egy családsegítő munkatársra jutó, 25 család/1 fő szakmai ajánlás és az esetenedzserek esetében 50 család / 1 fő - tartható.

VI. Oktatási tevékenység

Együttműködési megállapodás alapján biztosítjuk a szociális képzésben részesülő hallgatók szakmai gyakorlati terephelyét, és a hallgatók terepen történő oktatását. 2021/ 22-ben középiskolás tanulók teljesítették az intézményben közösségi szolgálatukat.

VII. Intézményi ellenőrzés

- Az intézményben az éves munkaterv alapján az intézményvezető és a szakmai vezető által lefolytatott szakmai szempontú dokumentáció ellenőrzése negyedévente történik, melyről feljegyzés készül és esetleges hiányosság esetén a szakmai vezető határidő megjelölésével felkéri a kollégákat a hiányosságok pótlására. A tapasztalatok továbbítása megtörténik az intézményvezető felé. A szakmai vezető, a jogász, a pszichológus munkarendjét és dokumentációját az intézményvezető ellenőrzi. A KENYSZI adatbázisában történő adatrögzítést negyedévente ellenőrzi a rögzítést végző koordinátor, melyről beszámol az intézmény vezetőnek.
- Felügyeleti szerv 2021. novemberében szakmai szempontú ellenőrzést végzett az Intézményben a feladatellátás feltételeit vizsgálták.
- Az állami számvevőszék ellenőrzésére is sor került, a feltárt hiányosságok tekintetében az önkormányzattal közösen intézkedési tervet készítettünk.
- A szakmai munkáról készült előző éves beszámolót 2021. augusztus 31-ig készítettük el a fenntartó Önkormányzat felé. A beszámolót a testület elfogadta.

VIII. Tervezett tevékenységek, célok

Az Intézmény költségvetési lehetőségeinek figyelembevételével, melyeket a jelenlegi gazdasági környezet jelentősen befolyásol a tárgyi eszközök amortizációból eredő veszteségeinek pótlását , a hiányzó tárgyi eszközök beszerzését pedig amennyiben lesz rá lehetőség pályázatokból szeretnénk megvalósítani.

A szakmai program és szervezeti működési szabályzatok módosítására is szükség van az intézmény új Dózsa György utcai telephelyének bejegyzése érdekében. Működési engedély módosításra október hónapban fog sor kerülni.

Szakmai fejlesztés: Céljaink eléréséhez szükséges tárgyi és személyi feltételek szinten tartása, szakmai kapcsolatok, kooperációk kiépítése, megerősítése, pályázati lehetőségekkel. A kötelező kreditek megszerzése

érdekében továbbképzési lehetőségek feltérképezése, biztosítása a kollégák részére. Szupervízió és esetmegbeszélő csoport biztosítása szakmai személyiség védelme érdekében.

Szolgáltatás fejlesztések: Tovább szeretnénk fejleszteni Intézményünk együttműködését a társ szervezetekkel és civil szerveződésekkel, szolgáltatásaink bővítése céljából, folyamatosan figyeljük a pályázati lehetőségeket. Az intézmény tárgyi és személyi feltételeinek javítása, de legalábbis szinten tartása a szolgáltatások színvonalának biztosítása érdekében. Új, hiánypótló szolgáltatások bevezetése civil kezdeményezők bevonásával.

A prevenció területén az alábbi további fejlesztéseket tervezzük:

Az év során tartott szabadidős, sportrendezvények, játszóházak szervezésének sikerei igazolták, hogy nagy az igény a nem formális, alternatív időtöltési formákra, valamennyi szakmai egységben, ugyanakkor ezeknek a programoknak a megszervezése, a megfelelő időszáv megjelölése, a gyerekek leterheltsége, az egész napos iskolai elfoglaltság mellett jelenleg fennálló COVID fenyegetettség miatt komoly előkészületet és szervező munkát igényel. A 2021/22-es évre tervezett programok jelentős része megvalósult az elrendelt veszélyhelyzet miatt azonban előfordul, hogy más formában.

2022. októbertől a Dózsa György utcai telephelyen civil szakemberek bevonásával új szolgáltatásokat biztosítunk. Elindul egy gyászfeldolgozást segítő és baba jelbeszédet oktató csoport, melyek heti rendszerességgel fogadják előzetes egyeztetés alapján az érdeklődőket.

Jogszámban előírt kötelező feladatunk ellátása mellett 2017 óta működtetjük az Ifjúsági klubot melyet évről évre igyekszünk a helyi igényeit és szükségleteit figyelembe véve fenntartani és üzemeltetni. Célunk (Élelmiszer adományozás és nyári napközi) térségi szintre is kiterjesztett prevenciós szolgáltatások fenntarthatóságának és színvonalának biztosítása a 2022/23 -as évben is. A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum működtetésében és koordinációjában való aktív részvétel. A prevenció, mint alapvető szemlélet megerősítése és fenntartása a feladatellátás során.

Batáné Györffy Anikó
intézményvezető

Szigetvár 2022. augusztus 31.